

ΚΟΥΒΕΝΤΕΣ ΜΕ
ΤΟΥΣ ΦΙΛΟΥΣ ΜΑΣ

Προχωρούμε θυμαίσει! Τοῦτο τὸ φύλλο τὸ βγάδουμε νωρίτερα, τ' ἄλλο ἐλπίζουμε μέσα σ' ἓνα μῆνα. Κι' αὐτὸτὸ ὀφείλουμε στὴν εὐλκρινὴ ἀγάπῃ μετὴν ὁποία μᾶς δέχτηκαν οἱ πατριῶτες μας. Δὲν μπορεῖπαρὰ νὰ βάλουμε ὅλα τὰ δυνατὰ μας νὰ φανοῦμε ἀντάξιοι τῆς ἀγάπης ποὺ μᾶς δειχνουν.

—Σὰς τὸ ξαναλέμε διὲν βγάδουμε τὰ «Ξεν. Πουλιά» γιὰ νὰ κερδίσουμε λεφτὰ. Ὁ καθένας μας ἔχει τὴ ῥουλειά του, ἐπομένως τὰ κέρδη μας θὰ τὰ χρησιμοποιοῦμε γιὰ τὴν καλλιτέρεψή τοῦ περιοδικοῦ μας.

—Γι' αὐτὸ βοηθήστε μας καὶ σεῖς ὅσο μπορεῖτε. Ὅσοι λαβαίνετε τὸ φύλλο μας μὴ τεμπελιάζετε νὰ μᾶς στείλετε τὴ συνδρομὴ σας. Εἶναι τὸ λιγώτερο ποὺ ζητᾶμε ἀπὸ σας. Ὅσοι θέλετε γράψτε μας φίλους σας πατριῶτες συνδρομητές, συστήσατέ μας διαδόστε μας.

—Ἀκόμα ζητοῦμε ἀπὸ σας νὰ γίνετε ἀνταποκριτὲς μας καὶ νὰ μᾶς γράφετε κάθε μῆνα (ὡς τὴν 1η τοῦ κάθε μῆνα) γιὰ ὅλα τὰ ζητήματα ποὺ ἐνδιαφέρουν. Τὸ χωρὶο σας, τὴν γόλι σας, τὴν περιφέρειά σας κι' ὅλα τὰ νέα. Ὁ καθένας ποὺ θέλει νὰ γίνῃ ἀνταποκριτὴς θὰ μᾶς γράψῃ κι' ἡμεῖς θὰ τοῦ στείλουμε ὁδηγίες.

—Οἱ φίλοι μας ποὺ πληρώσανε τὴ συνδρομὴ τους καὶ δὲ βλέπουν γρχμμένο τ' ὄνομά τους στὴν «Πόστα» νὰ μᾶς γράψουν.

—Ἐπίσης ὅσοι λάβουν μαζεμένα ἀπὸ 5—10 φύλλα νὰ κοιτάξουν νὰ τακτοποιηθοῦν.

—Ἐπίσης διὲν ἀπὸ τὸ 6ο φύλλο καὶ πέρα θὰ στέλνουμε μονάχοι σ' ὅσους μᾶς πληρώσαν κι' σ' ὅσους μᾶς γράψαν ὅτι θέλουν νὰ γίνουν συνδρομητές μας.

—Σκέψαμε ἀπὸ τὸ 3ο φύλλο, τὰ «Ξεν. Πουλιά» σ' ὅλους τοὺς Προέδρους τῶν Κοινοτήτων κι' ἐπειδὴ τὴ συνδρομὴ στὴν Ἠπειρὸ τὴν ἔχουμε μόνο 25 δρχ., τὰ 12 φύλλα, φανταζόμαστε ὅτι θὰ κάνουν τρόπο, σὰ θέλουν, νὰ μᾶς τίς ἐμβάσουν χωρὶς πολὺς διατυπώσεις, κι' ὅχι μόνο αὐτὸ ἀλλὰ ἐπιθυμοῦμε οἱ πρόεδροι κι' οἱ γραμματεῖς τῶν Κοινοτήτων μας, νὰ εἶναι οἱ καλύτεροι φίλοι μας κι' οἱ σπουδαῖοι νεροὶ συνεργάτες μας, στὸ σκοπὸ τὸν ὁποῖον ἔταξαν νὰ ἐξυπηρετήσουν τὰ «Ξεν. Πουλιά». Ἔχουμε τὴν ἀδιαφορίαν τοῦ Κράτους ὡς μὴν ἔχουμε καὶ τὴν ἀδιαφορίαν τῶν ἐαυτῶν μας...

—Νὰ μᾶς διαβάσετε σιγά σιγά καὶ μετὰ προσοχῇ. Ἔτσι μονάχα θὰ καταλαβαίμετε τί λέμε. Ἡμεῖς προσπαθοῦμε ὅσο μᾶς εἶναι δυνατό νὰ μᾶς καταλαβαίνουν καὶ τὰ παιδιὰ τοῦ Σχολείου Στὴ «Συζήτηση γιὰ τὸ κλῶ κχιτὸ κχιλίτερο τοῦτόπουμα» θέλουμε νὰ λάβετε ὅλοι μέρος.

—Μὴν ἀπορεῖτε ἀν δὲ βλέπετε γνωστὰ ὀνόματα, γνωστὰς φήμες νὰ γράφουν στὸ περιοδικὸ μας, καὶ μὴ στενοχωρηθετε καθόλου. Αὐτοὶ ὅ,τι μποροῦσαν κι' ὅτι θέλανε προσέφραν στὴν Ἠπειρὸ. Τὸς εἶδαμε. Τώρα θάλλῃξουν μυαλό; Ἄν ὅμως μερικοὶ βροῦν τὸν ἀληθινὸ δρόμο τῆς ἐξυπρέτησης τῆς Πατρίδας μας, καλῶς νᾶρθουν. Ἡμεῖς, τόπαμε, τὰ τοὺς δεχτοῦμε μετὰ χαρά.

Οἱ σελίδες μας εἶναι ὀρθάνοιχες στὸν καθέναν ποὺ θὰ θελήσῃ πραγματικὰ τὸ ξύπνημα τῆς Ἠπειροῦ.

Τώρα καλὴ ἀνιάμωση τὸν ἄλλο μῆνα, κι' ὅτι εἶπαμε μὴν τὰ ξεχνάτε.

Η ΣΥΝΤΑΞΗ

Τσέλιγκας στὰ βουνὰ τῆς Πατρίδας μας.

ΣΤΟ ΣΤΑΥΡΑΝΤΟ

Ἀπὸ μικρὸ κι' ἀπ' ἄφαντο πουλάκι, σταυραγῆ μου, Παίρνεις κορμί μετὸν καιρὸ καὶ δύναμη κι' ἀγέρα Κι' ἀπλώνεις πῆγες τὰ φτερά καὶ πιδάμεις τὰ νύχια Καὶ μέσ' στὰ σύννεφα πετᾷς μέσ' στὰ βουνὰ ἀνεμίζεις. Φωλιάζεις μέσ' στὰ κράκουρα, συχνομιλᾷς μετὰ τᾶστρα, Μετὰ τὴ βροντὴ ἐρωτεύεσαι, κι' ἀπιδρομᾷς καὶ παίζεις Μετὰ τὰ γαῖα ἀστροτέλεια καὶ βασιλιὰν σὲ κράζουν Τοῦ κάμπου τὰ πετοῦμενα καὶ τοῦ βουνοῦ οἱ πετρίτες.

□

Ἔτσι ἐγεννήθη'ε μικρὸς κι' ὁ πόθος μου στὰ στήθη, Κι' ἀπ' ἄφαντο, κι' ἀπ' ἄπλερο πουλάκι, σταυραγῆ μου, Μεγάλωσες, πήρες φτερά, πήρες κορμί καὶ νύχια Καὶ μοῦ ματώνει τὴν καρδιά, τὰ σωθικά μου σκίζει Κ' ἔγινε τώρα ὁ πόθος μου ἀηδὴς, στοιχειὸ καὶ δράκος Κι' ἐφώλιασε βαθιὰ-βαδιὰ μεσ' στ' ἄσφαρο κορμί μου Καὶ γρώει κρυφὰ τὰ σπ' ἄγνα μου, κουφοβοσκάει τὴν νιότη.

□

Μπεζέρισι νὰ περπατῶ στὸν κάμπου τὰ λιοβόρια. Θέλω τ' ἀψήλου ν' ἀνεβῶ, ν' ἀράξω θέλω, ἀηδὴ μου, Μεσ' στὴν παλιά μου κατοικία, στὴν πρώτη τὴ φωλιά μου. Θέλω ν' ἀράξω στὰ βουνὰ, θέλω νὰ ζῶ μ' ἐσένα. Θέλω τ' ἀνήμερο καιρὶ, τ' ἀρχοῦδι, τὸ πλατόνι, Καθημερινὴ μὲν κι' ἀκριβὴ νὰ τᾶχω συντροφία μου. Κάθε βραδοῦλα, κάθε αὐγὴ, θέλω τὸ κρὸς τ' ἀγέρι Νᾶρχεται ἀπὸ τὴν λαγκαδιά, σὺν μᾶνα, σὺν ἀδερφί Νὰ μοῦ χαϊδεύῃ τὰ μαλλιά καὶ τ' ἀνοιχτὰ μου στήθη.

□

Θέλω ἡ βουσοῦλα, ἡ ρεμματιά, παλιὲς γλυκιές μου ἀγάπες, Νὰ μοῦ προφέρουν γιαντρικὸ τ' ἀθάνατα νερά τους, Θέλω τοῦ λόγγου τὰ πουλιά μετὸν κελαιδισμό τους Νὰ με κοιμίζουν τὸ βράδυ, νὰ με ξυπνοῦν τὸ τάχυν, Καὶ θέλω ἄχω στρωμὰ μου νύχτω καὶ σκέπασμά μ' ν. Τὸ καλοκαίρι τὰ κλαδιά καὶ τὸν χειμῶ τὰ χιόνια. Κλωνάρια ἀπ' ἀγριοποιήσας, φρονιὰδες ἀπὸ ἐλάτια Θέλω νὰ στέρνω στοιβανιές κι' ἀπάνου νὰ πλαγιαίζω. Ν' ἀκούω τὸν ἦχο τῆς βροχῆς καὶ νὰ γλυκοκοιμῆμαι.

□

Ἀπὸ ἡμερόδενδρον, ἀηδὴ, θέλω νὰ τρώω θαλόνια. Θέλω νὰ τρώω τυρὶ ἀλαφιοῦ καὶ γάλα ἀπ' ἄριο γίδι. Θέλω ν' ἀκούω τριγύρω μου πεῦκα κι' ὄπισθ' νὰ σκούζουν, Θέλω νὰ περπατῶ ἴγρεμοῦς, ραϊδιά, ψηλὰ στεφάνια, Θέλω κρεμάνει νερά δεξιὰ ζερβιά νὰ βλέπω. Θέλω ν' ἀκούω τὰ νύχια σου νὰ τὰ τροχᾷς στὰ βράχια, Ν' ἀκούω τὴν ἀγρία σου κρυγὴ, τὸν ἴσκιό σου νὰ βλέπω. Θέλω, μὰ δὲν ἔχω φτερά δὲν ἔχω κλαπατάρια, Καὶ τυρανιέμαι, καὶ πονῶ, καὶ σβύνομαι νύχια μέρα. Πιρακαλῶ σε, σταυραγῆ, γιὰ χαμηλώσου ὀϊγό, Καὶ δός μου τὰς φτεροδύες σου καὶ πάρε με μαζὺ σου, Πάρε με ἀπάνου στὰ βουνὰ. τί θὰ με φάῃ ὁ κάμπος!

† ΚΩΣΤΑΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΗΣ

Αὐτὸ τὸ μῆνα θὰ πάει στὰ Γιάννινα ὁ ἀντιπρόσωπός μας κ. Γιάννης Βαβαρέτος. Τὸν ἐξουσιοδοτοῦμε γιὰ τὴν εἰσπραξὴ συνδρομῶν. Παρακαλοῦμε τοὺς φίλους μας νὰ τὸν διευκολύνουν ὅπως μποροῦν.

Τὰ «Ξεν. πουλιά»

Η ΠΟΣΤΑ ΜΑΣ

Εὐρὴν Ριζόν. Καλὴ καὶ ζωντανὴ ἡ περιγραφή σου μὰ μεῖς περιμένουμε κατὶ ποὺ νὰ ταιριάξῃ πεῖο πολὺ στὸ περιοδικὸ μας.

Α. Βενέτην. Ἔδεσσα. Λάβαμε τὸ γράμμα σου. Περιμένο με. Προσπαθήστε ὅσο μπορεῖτε.

Ἀνδρὸν Παγωνίτην. Σὰς γράψαμε καὶ περιμένουμε.

Χρυσάνθη Ζιτσαίαν. Δυστυχῶς ἤρθε ἀργά.

Νικολ. 1. Πελέσσην. Ἰωάννινα. Λυπούμαστε γιὰτὶ ὁ χρόρος δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ ἱκανοποιήσουμε τὴν παρακλήσῃ σας. Ἴσως ἀργότερα.

Μικ. Ζωίδην. Σὰς εὐχαριστοῦμε θερμὰ. Διαδόστε μας κι' ὑποστηρίχτε μας ὅσο μπορεῖτε.

Δημ. Παπᾶν. Πειραιᾷ. Τὸ κρατοῦμε γι' ἀργότερα μετὰ τὴν αὐξηση τοῦ χώρου μας. Ἄν μᾶς στέλλετε κατὶ ἄλλο, ἐπειδὴ αὐτὸ θάχῃ χάσει ἐν μέρει τὴν ἐπικαιρότητα, θὰ ἀνακαλλίτετα.

Νικ. Καζαμίαν. Γοργοπόταμον. Εὐχαριστοῦμε, σὰς διορίζομεν ἀναποκριτὴν στὸν κύκλο σας. Ἄν οἱ φωτογραφίες εἶναι κατὰλληλες θὰ δημοσιευθοῦν. Γράψτε μας ἂν θέλετε νὰ σὰς στέλλουμε φύλλα γιὰ νὰ διαθέτετε.

Ἡλίαν Πέτρου. Σὰς γράψαμε.

Κ. Καναβέλην. Ἰωάννινα. Ἀποστείλατε χρήματα διεύθυνσίν μας. Ἐγγραψατε καὶ ἄλλους.

Γεώργιον Λώλην καὶ Δ. Παπακώσταν. Κἀτὰ Μερὸππ. Σὰς εὐχαριστοῦμε. Φύλλα στέλνουμε.

Χαρ. Θωμάν. Σὰς εὐχαρ στοῦμε.

Γεώργιον Βασιλέην. Τὰ λάβαμε σὰ νοιώθουμε καὶ σὰς εὐχαριστοῦμε ὁλόψυχα. Τὸ κρατοῦμε γιὰ νᾶρθῃ στὸν καιρὸ του. Περιμένουμε κατὶ ἄλλο.

Κ. Φκραστέλλην. Τὰ κρατοῦμε γι' ἀργότερα. Ἀναμώστε τὸ Φάνη καὶ συνεννοηθετε γιὰ τὴν καλλίτερη ἐνίσχυσῃ μας.

Βασίλην Φανίτσον. Σοῦ στέλουμε γράμμα συνημένο μετὰ ἐσωκλειστοὺς λησμούς 1 καὶ 2ου φύλλου ποὺ ἦσο ν' υπερίθινος στὸ οἰκονομικὸ, νὰ τοῦ: τακτοποῖ ἡρεῖς ὁ γληγορότερος καὶ νὰ κάνεις τρόπο νὰ λάβουμε διτὶ βαστᾷς τοῦ Περιδικιοῦ. Μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς νὰ ἔχουμε ἀπάντησῃ τὸ δίχως ἄλλο.

κ. 1. Δακοπουλον. Σὰς γράφομε ξεχωριστά.

Εἰδοποιούμε τοὺς κάτωθι διτὶ λάβαμε τὶς συνδρομὰς τους καὶ τοὺς εὐχριστοῦμε:

Ἀθηνῶν. κ. κ. Ν. Τζιόβη, Βισ. Χρήστου, Βασ. Οἰκοδόμοι, Ἐμ. Μήτσι, Μιχ. Σ. Μήτσι, Ἰωάν. Μούτσου, Δ. Νασοπούλου, Ἀν. Κιτσῶνα, Α. Παναδημητρίου, Φώτ. Καραγιάννη Πατρ. Ἐάνθη, Ἡλ. Πέτρου, Σ. Τζουμάκα, Α. Ἐξάρχου Α. Κιτσῶνα, Θεοφ. Κουρ' γιόπουλου, Γρηγορ. Καραμπίνη, Παν. Μέγας, Κων. Βαρνάβα, Κρεμμύδα, Λάμπρου Γιαννάκη, Μαρ. Καστέλη Γεωρ. Σπολίγκιν.

Πειραιῶς. κ. Κ. Παπατζορ. Τους: Μιχ. Μακρῇ Ρουφίᾳ Παγωνίου, Κούλην Ἀντωνιάδῃ Ἑλληνικὸ-Κατσανοχώρια, Χρ. Παντίττῃ Κόρινθος, Κ. Λαζαρίδῃ Κουκεῶνι Ζαγορίου, Γεωργ. Βισδέκῃ Ρωσσοπούλῃ—Λήμνου, Μίχον Χρηστογιώργῃ. Λάβαμε τίς 80 δρ. γιὰ τὰ φύλλα. Εὐχαριστοῦμε τυχλῶς σὰς γράφει ὁ Μητσος. Θυμὰ Βεζύρη Μακρύνον-Ζαγορίου, Βισ. Παναγόπουλου Ἰωάννινα, Χρ. Γ. Τσέτσι Ὑπάτη, Μιχ. Βενέτη Λαμία, Δημ. Σκλάβῃ Περεῦσα Δράμας, Χρυσάνθης Ζιτσαίας Θεσσαλονίκῃ.

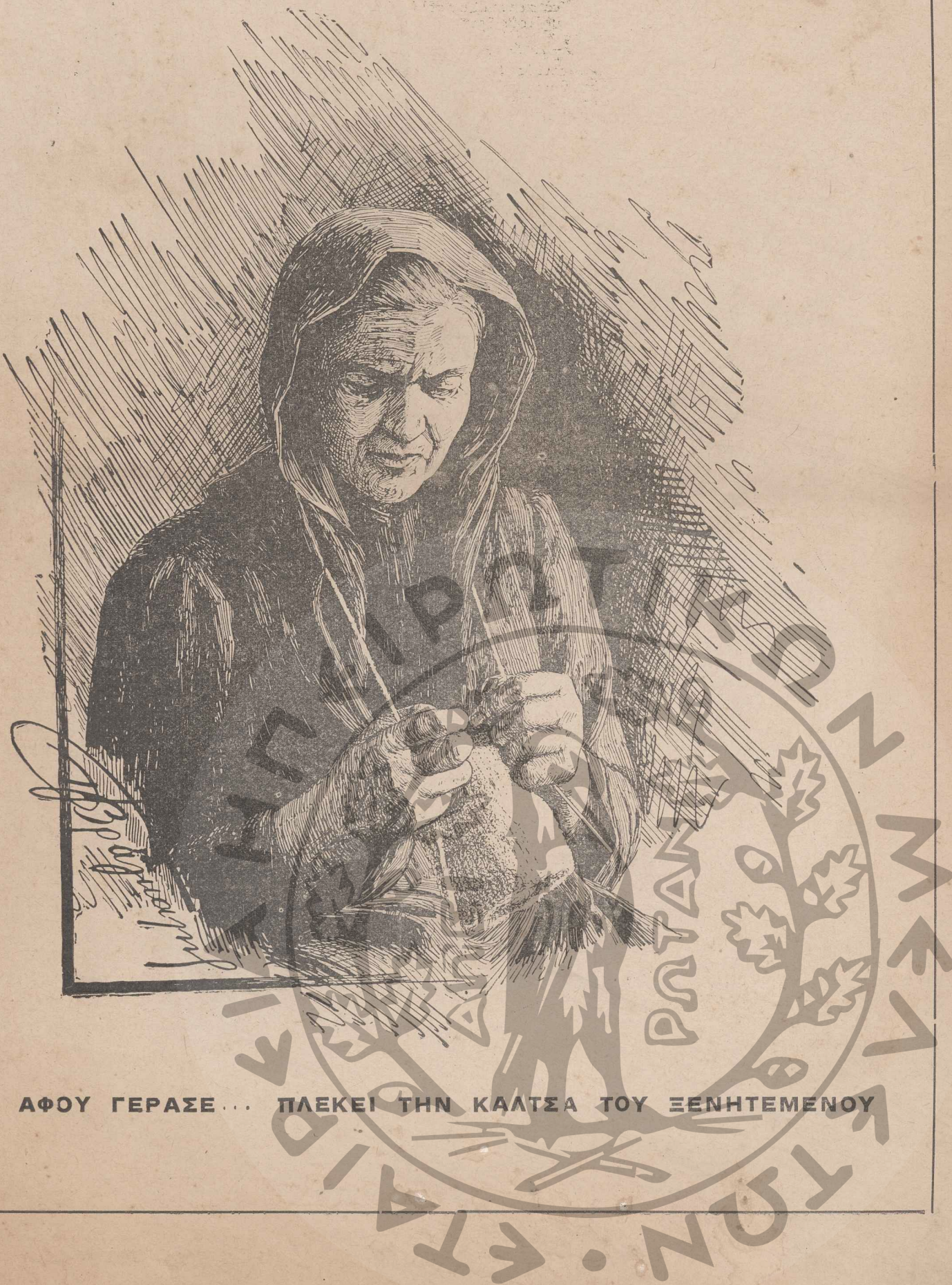
Παρακαλοῦμε ὅσους τυχὸν πληρώσαν συνδρομὰς ὡς τίς 9/8/35 καὶ δὲν εἶδαν τὸ ὄνομά τους, νὰ μᾶς εἰδοποιήσουν, ἐπίσης ὅσους ἔχουν ἐκπρεμεῖς λησμούς μετὰ τὸ περιοδικὸ μᾶς νὰ φροντίσουν νὰ τοὺς τακτοποιήσουν.

Τὰ Ξενητεμένα Πουτκά

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ ΕΚΔΟΤΙΚΟΥ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΥ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΥ

Χρονιὰ 1η—Φύλλο 4 Ἀθῖνα Ἰούλιος—Αὐγουστος 1935	Τιμὴ τοῦ κάθε φύλλου δρχ. 5 Συνδρομὴ γιὰ 12 φύλλα: Στὴν Ἠπειρὸ δρ. 25 Στὴν ἄλλη Ἑλλάδα δρ. 50 Στὸ Ἐξωτερικὸ δρ. 200	Γραφεῖα Κολοκοτρώνη 61 (Στοὰ Κουρτάκη—Γραφεῖον 13)
--	---	--

ΚΙ' ΑΦΟΥ ΓΕΡΑΣΕ... ΠΛΕΚΕΙ ΤΗΝ ΚΑΛΤΣΑ ΤΟΥ ΞΕΝΗΤΕΜΕΝΟΥ

ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΥΨΩΝΟΜΕΝ!

Είδαμε κι' άπόδειξάμε! Έτσι πού φτάσαν τα πράγματα στην "Ηπειρο από κα νέαν δέν πρέπει να περιμένουμε καλό. Ούτε από τους Βουλευτές μας—είτε Φιλελευθέρους λέγονται είτε Λαϊκοί—μιά φορά απ' το ίδιο χιούρι είναι φτιαγμένοι—, κι' ούτε από τα συμπεριεχόμενα και τις γνωριμίες των. Κι' αν πήτε κι' από το Κράτος, ούτε κι' ούτε!

Μο να χ' ο ι μας, με τις δικές μας δυνάμεις άνταγωνισμένες, μπορεί να δούμε καλό. "Οπως και στα περασμένα φύλλα είπαμε, ημείς οι ξενητεμένοι πρέπει να μπορούμε μπροστίνελα, για το ζήτημα και το καλό της Πατρίδας μας.

Απ' αυτή την άποψη το σμίσμο όλων των ξενητεμένων σε μια "Ηπειρωτική "Ομοσπονδία, θα φέρει το δίχως άλλο, πολύ σύντομα καλό αποτέλεσμα.

Αλλά μια πραγματική "Ηπειρωτική "Ομοσπονδία κι' όχι άκόμα ένα θεωρητικό επίδειξης των διαφάνων, κερειριστών, δικηγόρων, γιατρών και άλλων, πού άλλοι πάνε να γνωριστούν και να βγάλουν όνομα για να κάνουν τη δουλειά τους ή το κομμάτι τους, άλλοι για χορούς, χαρές και τσιμπούσια, κι' άλλοι για να σκορπίζουν την ώρα τους μια πού ταχθούν όλα και τους λείπει μόνο ή δόξα.

Στην "Ηπειρο και στους "Ηπειρώτες χρειάζεται μια "Ομοσπονδία όργανο άδιάκοπο άγώνα κι' άνεύρασης δράσης, μακριά από κάθε άτομικό και κομματικό συμφέρον.

Και για να γίνει αυτό, άντις οι άσχον.

ΗΜΕΙΣ ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΜΕ ΣΥΜΠΟΝΔΙΑ
ΘΕΛΟΥΜΕ ΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΑΣ

Να μάς συμπαθούν οι γραμματισμένοι μας γιατί δέν πιστεύουν πως μπορεί να μάς κάνουν καλό. Δυστυχώς αυτοί μάς κάνουν να μη τους έχουμε πια έμπιστοσύνη. Ημείς τους βάλαμε πάντα καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής μας κι' αυτοί άντις να μάς δώρησουν στο σωστό δρόμο, απ' ό,τι είμαστε κούτσουρα μάς άποκάναν.

Ο άγώνας του γραμματισμένου "Ηπειρώτη βαστάει όσο πού κάνει τη δουλειά του· θέλετε παραδείγματα χιλιάδες!

Κυριάζετε τις άδελφότητες πού δέν είναι γραμματισμένοι ή πού δέν διοικούν άνεξέλεγκτα αυτοί: προσδεύουν; Κυριάζετε τις άδελφότητες πού διοικούν άποκλειστικά γραμματισμένοι όλο πίσω πάνε, έκτος αν μ' αυτές έξυπηρετούν άτομικά συμφέροντα.

Μ' αυτό, βέβαια, δέν είναι σωστό να πάρη το σχέδιο όλους. Υπάρχουν κι' εξαίρεσεις, είναι εκείνοι πού πνευματικά είναι μαζί μας, αισθάνονται και ποινούν το πόνο μας. Αλλά μείς δέν θέλουμε συμπόνοια, θέλουμε συναγωνιστές.

—Σας ξαναθυμίζουμε ότι όσοι λαβαίνετε το φύλλο μας και δε θέλετε να γίνεται συνδρομητές μας να μάς τα επιστρέψετε γράφοντες απ' έξω: επιστρέφεται, χωρίς να είναι ανάγκη να βάλετε γραμματόσημο.

Χρειάζονται όμως τα ταμεία λεφτά, για τ' άλλα τί τους νοιάζει...

τες την πρωτοβουλία» να καλέσουν την παρέα για να άποφασίσουν και ιδρύσουν, εν στενών οίκογενιακών κύκλω, την "Ομοσπονδία να κάνουν τουτό δώ, αν πραγματικά θέλουν να φτιάσουν την "Ομοσπονδία για την "Ηπειρο.

Να καλέσουν πρώτα-πρώτα σε 1-2 συσκέψεις τα Διοικητικά Συμβούλια όλων των "Ηπειρωτικών οργανώσεων καθώς κι' όσους από τους Πατριώτες μας θα ήθελαν να λάβουν μέρος, και να τους κατατοπίσουν πάνω στους σκοπούς πού θα επιδιώξει και τον τρόπο με τον όποιο θα τους επιτύχει. Να κάνουν φαρδιά συζήτηση για να τα χωριάσουν κι' ύστερα να πάνε στί: οργανώσεις των να καλέσουν έκτακτες συνελεύσεις στις όποιες να λάβουν μέρος όλοι οι χωριανοί, έχουν δέν έχουν πληρωμένες τις συνδρομές των, με ίσα δικαιώματα κι' άφου γίνουν φαρδιές συζητήσεις να βγάλουν αντιπροσώπους για το ίδρυτικό Συνέδριο.

Μόνο μ' αυτό τον τρόπο πρέπει να γίνει ή "Ηπειρωτική "Ομοσπονδία, τότες μονάχα θα έχει δύναμη και θα μπορέσει να έξυπηρετήσει τα "Ηπειρωτικά ζητήματα. Κάθε άλλος τρόπος δέν έξυπηρετεί τους "Ηπειρωτικούς σκοπούς.

Οί "Αδελφότητες άς κινήσουν όπως είπαμε παραπάνω. Ημείς θα τις βοηθήσουμε μ' όλη τη δυναμή μας. Έξ' άλλου αυτός είναι κι' ο σκοπός πού βγαίνουμε: "Η ειλικρινής κι' μ' όσο μπορούμε, έξυπνη έκθεση της "Ηπείρου.

ΧΩΡΙΣ ΤΟΝ ΞΕΝΟΔΟΧΟ

—Μαζεύτηκαν τις περασμένες ύστερα από πρόσκληση του δικηγόρου κ. Γ. Βαβαρέτου διάφοροι κύριοι, για διάκριση έως φορά, και τήσαν ένα χεράκι για την ίδρυση της Πανηπειρωτικής "Ομοσπονδίας.

Αλλά να δής, πού να πάρει ο διάβολος, πάλι δέν συμφώνησαν. "Ο ένας έλεγε να κάνουν έξχωριστή "Ομοσπονδία (μια πού αυτός δέν είναι τίποτα σε καμιά) ό άλλος να ένισχυθή ο Συνδεσμός Πειραιώς (μια πού ναί κι' είναι ο αυτόν), ό άλλος να μεταβληθή σε "Ομοσπονδία ή διαλυμένη λόγω... άσπυξίας μελών, Πανηπειρωτική "Αδελφότητα "Αθηνών, έως να φτάσει στην έξωριστή θέση και μονάχι τον ξενοδόχο δε ρώτησαν, ό όποιος στην περίπτωση αυτή, είναι ή μάζα των "Ηπειρωτικών "Αδελφότητων.

Κι' ΑΠΟ ΤΗ ΜΥΓΑ ΣΠΛΗΝΑΙ...

Μόλις κανένας απ' όμας πηγαίνοντας στα χωριά μας, βογούμε στην Πρέβεζα μάς ψάχνουν για να μην έχουμε τίποτα γραμμάτια και ζημιώσουμε το Δημόσιο! Κι' από τη μυγα σπλήνα θέλουν να βγάλουν. Δέν όπταν όμως πως για να στείλουμε ένα γράμμα στα σπίτια μας έξ' ν πού θα φτάσει σε 8-10 ήμερες, θέλουμε και 3 δραχ. γραμματόσημο οι όποιες άντιπροσωπεύουν 2-3 ώρες δουλειά μας στίς λάντζες, σ τα ξενοδοχεία κ. λ. π.

Χρειάζονται όμως τα ταμεία λεφτά, για τ' άλλα τί τους νοιάζει...

Θέλουμε και μπορούμε μια χαρά να ύψώσουμε κι' ημείς φωνήν' όπέρ όλων των έρωτων δικαιωμάτων και των δυστυχιών της "Ηπείρου: Για τους άδιορίστους άσκάλους, για τους άνέργους έργατες και διανοούμενους, για την πείνα, γενικά για την περιφρόνηση, την έγκατάλειψη και για όλα τα "Ηπειρωτικά και ειδικότερα τα Κοινωνικά ζητήματα. Μά, φοβόμαστε ότι ή φωνή μας θα σβύσει στο άπειρο χωρίς να ιδρώση τ' αυτή των άρμοδιών.

Για να έχει ή φωνή μας κάποιο άποτέλεσμα και να κουνιούνται τα νεύρα των άρμοδιών χρειάζεται και άλλο: ή "Οργάνωση ή μάς. Σ' αυτή άς στρέψουμε όλοϊτην προσοχή μας.

ΟΙ ΕΚΛΟΓΕΣ

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ ΜΑΣ ΚΙ' ΗΜΕΙΣ

Μείς τόπομε και το ξαναλέμε:

Δέν έχομε καμιά ύποχρέωση σε καμιά πολιτική παράταξη όμως όποιο χρέωση άνέναντι στον "Ηπειρωτικό έξω-ζόμενο κόσμο. Απ' αυτή και μόνη την ύποχρέωση θα μιλήσουμε γι' αυτές.

Δέν θα πούμε πως έγιναν αυτές, αυτά τα είπαν άλλοι.

Μείς λέμε: Μια και δέν είχαν άντίπαλους σοβαρούς βγήκαν αυτοί σήμερα, κι' αυτό για μάς είναι καλό, γιατί θα μπορούμε να δοκιμάσουμε κι' αυτούς και μεθ' αυτούς δέ τα βάζουν πάλι με τους άλλους γι' ό,τι στροβί είλιν στην "Ηπειρο.

Κι' αυτοί δοκιμάστηκαν τόσα χρόνια, τους καταλάβουμε, ήρθε ή σειρά τους, θα τους δούμε. Δέν μπορούμε βέβαια να κρίνουμε άμέσως τώρα για το έδιαφέρον τους.

Αν όμως πάοι μετρούς 2 μήνες πούχουν βουλευτές και δούμε τί νάμιν, μπορούμε να πούμε από τα τώρα πως εκείνοι πού θα κόμουν για την "Ηπειρο θαίνα ένα μεγάλο μηδενικό.

Θα περίμενουμε με τον καιρό να δούμε τί θα κόμουν και τότε θα τους τα πούμε απ' την καλή

Να και λίγες ένεογειές των

Τα μάθανε τα μαντάτα της πατρίδας μας: Από τώρα άρχισε ή πείνα, φαντασθήτε το χειμώνα τί έχει να γίνει! Κι' οι Βουλευτές μας τρώγονται μεταξύ των! Σάμπως τί άλλο έχουν να κάνουν; μιστό, βουλευτική κι' άγώνα για Γενική Διοίκηση. Να πού στρέφονται όδες τους οι ένέργειες.

...ΚΑΙ ΓΙΑΤΙ ΝΑ ΜΗΝ ΕΧΕΙ

ΤΡΕΙΣ ΕΛΛΑΔΕΣ Η ΕΛΛΑΔΑ...

Κι' ένας στραβός το βλέπει. Και το ένα πολιτικό γκρουπ και τ' άλλο κατάφεραν ναχουν δικούς τους ανθρώπους στον Κρατικό μηχανισμό, από τη μεγαλύτερη θέση ως τη μικρότερη.

Τό ένα απ' το Βασιλιά ως τον τελευταίο κλητήρα είς όπουλιν και τ' άλλο από τον πρόεδρο της Δημοκρατίας ως τον χωροφύλακα εις άκρας.

Ημείς ό "Ελληνικός Λαός ό πολύς δέν πρέπει να έτοιμαζόμαστε για ναχουμε κι' ημείς το δικό μας Κρατικό Συνεργείο άπάνω ως κάτω;

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ—Προϊστάμενος του Τυπογραφείου, ΓΙΑΝΝΗΣ ΒΑΒΑΡΕΤΟΣ, "Αργούς 34 α Τυπώνεται στο Τυπογραφείο του "Αρ. Μαυρίδη "Εμμ. Μπενάκη 88.

ΚΟΜΜΑΤΙ ΚΑΙ ΜΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΤΗΣ ΔΟΥΛΕΙΑΣ
ΦΩΝΑΖΟΥΜΕ: ΖΗΤΩ Η ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Μπροστά μας έχει μπεί π' α το ζήτημα της άλλαγής του πολιτεύματος. Οι ζωτικές ανάγκες του έλληνικού λαού δέν σάβηχαν έκανές να έμπ.δίσουν τους πολιτικούς μας από το να κάνουν τα γούστα τους. Κι' έτσι, άπό μήνες τώρα πάγω από τα κεφάλια μας τα ζαλισμένα απ' τις φροντίδες για την έξαικονόμηση του ψωμιού των οίκογενιών μας, άκούμε άλλους να φωνάζουν: Δημοκρατία κι' άλλους: Βασιλεία!

Δέν μπορούμε παρ' όν άμεσιν ένδιαφερόμενοι από την άλλαγή του πολιτεύματος να λάβουμε μέρος και μείς στο ζήτημα αυτό. Το Πολίτευμα σχετίζεται άμεσα με τη ζωή μας.

Απ' όλα τα πολιτεύματα πού φάνηκαν στον κόσμο ως τα σήμερα ή Δημοκρατία άνταγκρίνεται προς τα συμφέροντα του Κόσμου της Δουλειάς και της Διανόησης. Την κέρδισε ό λαός μ' άγώνες και μ' αίματα.

Μας καλούν όμως οι πρώην άνθρώποι, πιστεύοντες στην πολιτική μας άμορφωσία, να φέρουμε τη Βασιλεία, να ξαναγυρίσουμε στα παλικά, στο μεσαίωνα και

Αλλά ποιά Δημοκρατία;

Μήπως ζητωκραυγάζοντες ύπέρ της Δημοκρατίας έννοούμε τη Δημοκρατία αυτή πού μάς σκάρωσαν στα 11 χρόνια πού μάς πέφασαν οι Βενιζελοπλάστη-ποιτοι; Κάθε άλλο! Η Δημοκρατία τους αυτή ή μόνο με τη Δημοκρατία δέν είχε καμιά σχέση.

Η Δημοκρατία δέν είναι μονάχα λέξη άδεια, έχει μέσα της κοινωνικό περιεχόμενο. Δημοκρατία θα πη: έλευθερίες, δικαιώματα, καλυτέρευση κι' έξύψωση της ζωής: του λαού, δικίμη μοιρασιά των άγαθών, δίκαιη φορολογία και πραγματικό έδιαφέρον για το λαό, πράγματα πού ως τα σήμερα δέν είδαμε, έως κι' ού ε θα δούμε αν ημείς ό κόσμος της δουλειάς και των γραμμάτων, δέν θελήσουμε ναχουμε.

Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΕΡΓΑΖΕΤΑΙ...

Πρίν λίγες έδομάδες έγιναν στο Λονδίνο δοκιμές ένός νέου ρομπότ-ξεροπλάνου πού πετά χωρίς πιλότο. Κατά τάς όμολογίας των ειδικών οι δοκιμές «έστέ φθεραι» υπό πλήρους έπιτυχίας. Κι' έτσι: μέσα στα τόσα έξοντωτικά όπλα προτίθεται άκόμα ένα.

Ός φαίνεται οι νεκροθάφτες της άνθρωπότητας άρχισαν να χάνουν την έμπιστοσύνη από το έμφυχο όλικό, και προσπαθούν να το χρησιμοποιούν όσο μπορούν λιγώτερο, γιατί πολλές φορές φάνηκε άπιστο στους άφεντάδες του.

Όστόσο όμως τα ρομποτάκια τους αυ-

μάς λένε: μόλις πατήσει το πόδι του ό Βασιλιάς θα γεμίσουν οι τόσες μας λεφτά! Ναί θα γεμίσουν, αλλά τίνες τσέπες;...

Δέν θα το φάνε όμως! Ξέρουμε ότι Βασιλιάς για μάς τον πολύ λαό θα πη: πιδ πολλοί φόροι, κατέβαση του μεροκάμπτου, κόψιμο κάθε δικαιώματος και κάθε έλευθερίας μας για την υπέρσπωση της ζωής: μας, και έτοιμασμα για πόλεμο. Γ' αυτό και κυρίως τον θέλουν. Θέλουν να φέρουν την διλαρχία, το Φασισμό, στο πρόσωπο του βασιλιά.

Έμεις λοιπόν, όν κομμάτι του μεγάλου κόσμου της δουλειάς δέν μπορεί να πάμε ποτέ με τη Βασιλεία ή με όποιοδήποτε μονοκρατικό πολίτευμα. Καθένας πού θα το κάνει δέν ξέρει τί του γίνεται, κι' άργά ή γρήγορα θα μετανιώσει.

Φωνάζουμε λοιπόν όπου θέρθουμε, στο εργοστάσιο ή στο σωματείο, στο σπίτι μας ή στο κάφενείο, στίς "Αδελφότητες μας ή στα χωριά, παντού, κι' αύριο στους δρόμους, φωνάζουμε άκόμα κι' απ' τη στήλη αυτή: Ζήτω ή Δημοκρατία.

τά, πάντα θα κατασκευάζονται από τα μισητά τους χέρια, τα όποια έχουν την κακή συνήθεια να μεταβάλλονται πολλές φορές σε άσταλμένες γροθιές και να τσακίζουν άγρια τον καθένα πού θα θέλη να προξενήσει κακό σε όμοιους τους, στην άνθρωπότητα.

Τι κρίμα να μην μπορούν να ρομποτοποιήσουν και αυτές τας θεόχλεις χείρες;!

ΜΙΑ ΕΞΑΙΡΕΣΗ

Είναι τόση ή χαρά μας πού θέλουμε να τη μεταδώσουμε και σε σας. Σας άναγγέλλουμε ότι έχουμε έξασφαλήσει για σειρά φύλλον μας τα όπέρ' όχα σε δημοφιλία, και καλλιτεχνική έκτέλεση "Ηπειρωτικές ζωγραφίες (σχέδια σινικής μελένης) του πατριώτη μας καλλιτέχνη κ. Τάκη Βράγγαλη. Τα έξώφυλλα των περασμένων φύλλον μας τα όποια τόσο σας άρεσαν και τόσο όλοι μας κμαρώνουμε κι' για τα όποια με είλ κρινή ένθουσια σμό μιλούν οι ειδικοί, άνήκουν στον ίδιο. Κι' ή σημερινή «μηνόολα μας» ο αυτόν. (Ποιος δε θα σταθή, δέν θα τη κυττάξει και δε θα την αισθανθή θαθεία μέσ' την ψυχή του.)

Σαίγγουμε ή ένθουσιασμό το χέρι του μοναδικού "Ηπειρώτη καλλιτέχνη και παρακαλούμε θερμά όσους έχουν σχέδια του ίδιου να μάς τα παραχωρήσουν προσωρινά για να τα δάσουμε στο περιοδικό μας, κι' έτσι να δώσουμε την εύκαιρία στους άναγνώτες μας να τα χερούν. Θα είναι άδικία να κρέμονται στον τοίχο μπορείτε.

και να τα άπολαμβάνουν λίγα πρόσωπα.

Γι' όλ' αυτά και γιατί ό κ. Τάκης Βράγγαλης, ως μαχόινουμε, δέν σπούδασε σε Σχολές κι' "Ακαδημίες, άξίζει να γίνη στίς στήλες αυτές μια έξαίρεση και να μάς συμπαθεί αν προσκρούσαμε στην άναμφισβήτητη μετριοφροσύνη του.

ΑΥΤΟΙ ΜΕ ΤΑ ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ

ΚΙ' ΗΜΕΙΣ ΟΥΤΕ ΤΑ ΝΑΥΛΑ

"Εγινε κατάσχεσι της περιουσίας του κ. Γ. Μιση πρώην "Υπουργού των Οικονομικών και του βλήκαν πόσα λέει: 12 έκατομμύρια δραχμές και 79 δαΐδες χρυσό σε βέργες. Για σκεφτήτε το καλά χρυσάφ' σ' βέργες, όν και ναίαι βέργες απ' το δέντρο. Κι' ημείς να θ'λούμε να πάμε στο χωριό πούχουμε 5-10 χροΐνια στην ξενητιά και να μην έχουμε τα ναύλα.

Μεγάλη δικαιοσύνη στή μοιρασιά!

ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ

Ο συνεργάτης μας κ. Γιάννης Πινδάρς ένυλοφόρησε στα βιβλιοπωλεία της "Αθήνας και στίς έπορχίες με το Κεντικό Πρακτορείο "Εφημερίδων Σαύρε-Υταγγάση, όρατα μεταφρασμένο και με έπιμελημένη εμφάνιση το πολύκροτο βιβλίο του "Αμερικανού δρος Πήτερ Λέβις «Αντί Βορονόφ». Είναι ένα βιβλίο πού έπροκίλεσε κυριολεκτική άναστάσιση στην έιτρική έπιστήμη με τις πρωτότυπες, αλλά λογιώτατες πραγματικά θεωρίες. "Υποστηρίζεται ότι ή σημερινή έιτρική έπιστήμη έχει χροεκοπήσει, καταδιάζεται ή μεταμύχωση και συνιστάται ή λίγη δίαιτα, ή ήλιοθεραπεία, τα σπόρτ, το κολύμβι, ή άποσυγή των καταστάσεων, της κρεοφαγίας και όλων των άνθυγειών έξεων του σημερινού πολιτισμένου άνθρώπου. "Ενα βιβλίο πού άξίζει να το διαβίσουν όλοι. Πωλείται και στο σπίτι του μεταφραστή. Έμβαζόντας οι έταρτοίτες στο γόμμη σε γραμματόσημα την αξία του (δραχ. 20) θι το πάρον άμέσως. Γράφτε: Γιάννη Πινδάρ, όδ' Βουλαγμένης 94, "Αθήνας.

«Όσοι θέλετε να γίνετε άνταποκρίτες μας, γράψτε μας να σας στείλουμε όδηγίες.

—Σά θέλετε να μάς φάνετε χρήσιμη διαβάστε στην τελευταία σελίδα τις Κουβέντες με τους φίλους μας.

ΗΠΕΙΡΩΤΕΣ!

Μην ξεχνάτε ότι τα «Ξενητεμένα Πούλια» είναι το περιοδικό σας. Προπαγανδίστατε όσο μπορείτε.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΜΠΟΡΟΠΑΝΗΓΥΡΙΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ

ΑΧΙΡΖΕΙ ΤΗΝ 25^Η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΚΑΙ ΛΗΓΕΙ ΤΗΝ 1^Η ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

ΤΟ Γ' ΜΙΑΣ ΣΕΙΡΑΣ ΑΡΘΡΩΝ

Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΟΥ ΑΓΡΩΤΙΚΟΥ ΣΤΟΙΧΕΙΟΥ...

ΤΟΥ Κ. ΝΙΚ. Χ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΔΙΠ' ΤΑ ΚΑΤΣΑΝΟΧΟΡΙΑ

Β'
Ἡ σπουδαιότητα τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας δὲν ἔγκειται στὸ ὅτι αἱ δύο αὐτὲς τέχνες ἀπετέλεσαν τὴ βάση τοῦ σημερινοῦ μας πολιτισμοῦ, ἀλλὰ κυρίως στὸ ὅτι ἡ Ἑλλάς (ἐπομένως καὶ ἡ Ἡπειρος) δὲν ὑπερέβη ἀκόμη τὸ γεωργοκτηνοτροφικὸ στάδιο τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως. Τὸ ἀγροτικὸ στοιχεῖο περικυκλωμένη ἀπὸ τὸ πλῆθος τοῦ ἔθνους, τὰ δὲ προϊόντα τοῦ ἀγροῦ μας δίδουν τὰ 92,25 % τοῦ εἰσδήλου ἀπ' τὸ σύνολο τῶν ἐξαγομένων προϊόντων. Ἀρσένιοι ἐκτάσεις στὴν Ἡπειρο, ἐκ τῶν 23.500.000 στρεμμάτων ὁλοκληροῦ τῆς Ἑλλάδος, εἶναι 1.245.197 στρέμματα, ἢτοι 13,32 % τοῦ συνόλου. Τὰ καλλιεργητικά μέσα εἶναι πρωτόγονα. ἄροτρα καὶ ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξύλινα, σβάρνες ξύλινες κ.λ.π. Τοῦτο ἔχει σημασία ὅχι μόνο γιὰ τὴν ἀπόδοσι, ἀλλ' ἰδίως γιὰ τὸ μέγεθος τῆς καταβαλλομένης ἐργατικῆς δυνάμεως.

Τὸ ἔτος 1932 ὑπῆρξε ἔτος μεγάλης εὐφορίας. Γιὰ τὸ σιτάρι ἔχουμε τὶς ἐξῆς στατιστικὰς:

Νομὸς	Καλλιέργ. ἔκ.	Γεν. ἀπόδ.	Κατὰ στρ.
Ἀρτῆς	22.150 στρ.	636 τόν.	29 χιλόγ.
Ἰωαν.	99.372 »	5.825	59 χιλόγ.
Πρεβ.	35.859 »	1.158	42 χιλόγ.
Σύνολ.	157.381	7.619	49,33

Νομὸς	Καλλιέργ. ἔκ.	Γεν. ἀπόδ.	Κατὰ στρ.
Ἀρτῆς	3.722 στρ.	232 τόν.	62 χιλόγ.
Ἰωαν.	35.287	2.272	64
Πρεβ.	7.520	420	56
Σύνολ.	46.528	2.924	60,66

Νομὸς	βοειδὴ (βόες, βοῦβαλοι)	Ἴπποι	Ἡμίονοι	Ὄνοι	Πρόβατα	Αἴγες
Ἀρτῆς	11.898	4.763	1.193	937	96.842	56.567
Ἰωαννίνων	41.280	12.579	6.191	13.543	428.371	277.381
Πρεβέζης	18.182	8.897	1.012	4.027	114.850	86.213
Σύνολον	71.360	26.239	8.399	18.507	640.063	420.161

Νομ'ς	Χοῖροι	Πτηνὰ	Κουνέλια
Ἀρτῆς	4.134	92.581	1.945
Ἰωαννίνων	1.061	235.165	483
Πρεβέζης	5.875	108.267	650

Ἡ μελισσοκομία βρίσκεται στὰ σπάργανα. Κατὰ τὴν στατιστικὴν ἀπὸ τὸ κύνγι—ὡς ἐπάγγελμα—ζοῦν μονάχα περὶ τοὺς 26 σ' ὁλόκληρον τὴν Ἡπειρο.

Καθὼς εἶπαμε στὴν ἀρχὴ τοῦ παρόντος ἀρθροῦ ἡ πατρίδα μας δὲν ἔχει ξεπεράσει τὸ γεωργοκτηνοτροφικὸν στάδιο τῆς οἰκονομικῆς ἐξελίξεως, καὶ ἐπομένως περὶ βιομηχανίας δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γίνῃ λόγος.

Ὅσο κι' ἂν οἱ ἀριθμοὶ ἐκφεύγουν ἀπὸ τὴν πραγματικότητα τὸ βέβαιον συμπέρασμα πού ἐξαγορεύει ἀπ' αὐτοὺς εἶναι τὸ ἑξῆς: ὅτι ὁ ἡπειρώτης, στὴν κατευθυνόμενον του—ὡς οἰκονομικοῦ ὄντος—γιὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαίων ἀντιπεποιθὲς πραγματικῆς δυσκολίας.

Ἡ ἐκμετάλλευσις τῆς γῆς καὶ τῆς κτηνο-

«Γιὰ τὸν ἀραβόσιτο (ἀραποσίτι, καλαμπόκι), πού εἶναι ἡ κυριώτερη τροφὴ τοῦ ἡπειρώτου δὲν ὑπάρχουν εἰδικὲς στατιστικαί.

Ἡ βοώμη καλλιέργεια σὲ περισσώτερα ἀπὸ 100.000 στρέμματα, ἡ δὲ ὄρυζα (ρίζι) σὲ 10.000 περίπου. Ἡ παραγωγὴ τῆς βούδας εἶναι μικρὴ.

Ἀπ' τὰ δασπρια κυρίως παράγονται φασόλια, κουκκιά, μπιζέλια, ρεβίθια, κ.λ.π.

Μέσος ὁρος καπνοπαραγωγῆς κατὰ τὰ ἔτη 1924-1933 εἶναι:

ἀριθμ. καλ. ἐρ.	ἔκτασι	παραγωγὴ	κατὰ στρ.
3.047	6.794 ¹ / ₂	304.520 χ.	45 χλγρμ.

Ἡ παραγωγὴ τοῦ καπνοῦ στὴν Ἡπειρο εἶναι ἡ μικρότερη ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων καπνοπαραγωγῶν περιφερειῶν τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ βαμβάκι καλλιεργείται σὲ 3.000 περίπου στρέμματα. Κατὰ τὸ 1933:

Νομὸς Ἀρτῆς 2.039 στρ.
Ἰωαννίνων 120

Τὸ σησάμι καλλιεργείται σὲ 673 στρέμματα· παραγωγὴ σὲ χιλιόγραμμα 34.900.

Ὑπάρχουν καὶ ἀμπελοφυτικὲς περιφέρειες. Ἡ παραγωγὴ τῶν γεωμῆλων τὸ 1932 ὑπῆρξε 1.764.400 χιλιόγραμμα, ἡ τελευταία ἐξ ὅλων τῶν ἄλλων περιφερειῶν.

Ὑπάρχει καὶ σχετικὴ ἐλαιοκομία καθὼς καὶ δανδροκομία (κιντρία: 200.000 χιλιόγραμμα ἔτηρ σὺκα 81.500 χιλιόγραμμα).

Ἡ ἔκτασι τῶν δασῶν εἶναι 132.300 ἐκτάρια. Ὑπάρχουν δάση δημόσια, ἰδιωτικά, κοινοτικά, μοναστηριακά κ.λ.π.

Ἡ γεωργικὴ καὶ κτηνοτροφικὴ στατιστικὴ τοῦ 1932 μᾶς δίδει τοὺς ἐξῆς ἀριθμοὺς ζώων, πού ἐκτρέφονται στὴν Ἡπειρο:

Νομὸς	βοειδὴ (βόες, βοῦβαλοι)	Ἴπποι	Ἡμίονοι	Ὄνοι	Πρόβατα	Αἴγες
Ἀρτῆς	11.898	4.763	1.193	937	96.842	56.567
Ἰωαννίνων	41.280	12.579	6.191	13.543	428.371	277.381
Πρεβέζης	18.182	8.897	1.012	4.027	114.850	86.213
Σύνολον	71.360	26.239	8.399	18.507	640.063	420.161

τροφίας προϋποθέτει, γιὰ νάχη καρπερὰ ἀποτελέσματα, χρῆσι ὅλων τῶν ἐπιστημονικῶν μέσων, τὰ ὅποια θὰ ἠδύνατο ν' ἀποκτήσῃ ὁ ἀγροτὴς, διότι ὑπάρχουν οἱ δυσβάστακτοι ὅροι τῶν ἀναισθήμων τοκογλόφων, πού λυμαίνονται τὴν ὑπαίθρου (ἰδιωτῶν) καὶ τῶν ἐπιστῶν τοιούτων (ἀγροτικῶν τραπέζων). Καὶ ἂν τ' ἀποκτήσῃ ὑπάρχει ἡ διηκενὴς ἀπειλὴ τῶν φυσικῶν δυνάμεων.

Σὲ περασμένους ἐποχές, καθὼς προείπαμε, τὰ ταξίδια ἦσαν ἕνα ἀπ' τὰ κυριώτερα μέσα ἀποκτήσεως τῶν ἀναγκαίων ἀγαθῶν τῆς ζωῆς. Σήμερα ὅμως ἄλλαν οἱ καιροί.

Ἡ εἰδικὴ ἐργατικὴ κρίσις ἐπέφερε κι' ἀγροτικῇ ἀπ' ὅπου ἐξέλιπε ἡ ἀρχικὴ κλειστὴ οἰκιακὴ βιομηχανία, ὑπάρχει μιὰ στενὴ σχέση μεταξὺ τῆς οἰκονομίας τῆς πόλεως καὶ τῆς οἰκονομίας τοῦ ἀγροῦ. Ἡ καλλίτερα ἡ οἰκονομία τῆς πόλεως ἀποτελεῖ τὴν βάσι τῆς οἰκονομίας τοῦ ἀγροῦ ἢ ἀντίστοιχον τῆς οἰκονομίας τοῦ ἀγροῦ προϋποθέτει, πρῶτα, ἀντίστοιχον τῆς πόλεως. Τελικὴ οὐκίη τῶν ἀνωτέρω εἶναι ἡ ἐξῆς: ὁ Ἡπειρώτης στὴν οἰκονομικὴν του ἐκδήλωσιν εἶναι ἕνας φανερός σκλάβος τῶν κακῶν σημερινῶν περιστάσεων.

Ν. Π.
Πτυχιούχος Νομικῆς

ΟΙ ΑΡΧΑΙΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ ΗΣΑΝ ΕΛΛΗΝΕΣ;

Ἡ Ἡπειρος καὶ ἡ Μακεδονία κατὰ τὸν καθῆγητὴ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Ρώμης Μπέλοχ, κατοικοῦντο ἀπὸ Ἑλληνικοὺς λαοὺς καὶ ὄχι Ἰλλυριοὺς.

Γεννέται τὰν Ἑλλήνων θεωρεῖται ἡ Ἡπειρος!

«Τὸ ὄνομα Ἡπειρος, λέγει ὁ Μπέλοχ, κατ' ἀρχὰς ἠτομόνον γεωγραφικὴν ἐννοία ἀποδιδόμενη εἰς τὰς βορείους Ἑλληνικὰς χώρας, αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν μίαν συνεχὴ Ἡπειρὸν ἀντίθετα πρὸς τὴν διαφοροτρόπως χωρισμένην νότιον Ἑλληνικὴν χώραν. Καὶ ὁ Θουκυδίδης ἀκόμα ὀνομάζει Ἡπειρώτας τοὺς κατοικοῦντας περὶ τὸ Πάγγαιον.

Ἀλλ' ὅμως πολὺ γρήγορα ἄρχισε νὰ γίνῃται χρῆσις τοῦ χαρακτηρισμοῦ τούτου, προκειμένου περὶ τῶν πρὸς Βορρᾶν τοῦ Κορινθιακοῦ Κόλπου Ἑλληνικῶν Χωρῶν π.χ. εἰς τὴν Ὀδύσειαν καὶ τὴν Ἰλιάδα, ὅπου ὀνομάζεται Ἡπειρος ἡ Ἀκαρνανία, καθὼς καὶ εἰς τὸν Πίνδαρον. Ὅτε τέλος κατὰ τὸν Ε'. Π. Χ. αἰῶνα, μέρος τῶν πρὸς δυσμάς τῆς Πίνδου κατοικοῦντων λαῶν ἠνώθη εἰς ἕνα πολιτικὸν σύνδεσμον ὑπὸ τὸ ὄνομα σύμμαχοι τῶν Ἡπειρωτῶν περιορίσθη τὸ ὄνομα Ἡπειρος ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῶν λαῶν τούτων κατεχομένης χώρας.

Ἐν τούτοις ὅμως ὁ Στράβων συγκαταλέγει ἀκόμη εἰς τὴν Ἡπειρον δὴλον τὴν βόρειον Μακεδονίαν.

Ἐπειδὴ οἱ κάτοικοι τῶν δυσπροσείτων τούτων ὀρεινῶν χωρῶν παρέμειναν ἐπὶ μακρὸν εἰς σχετικῶς πρωτογενὴ βαθμίδα πολιτισμοῦ, χαρακτηρίζονται ὡς βάρβαροι ὑπὸ τῶν συγγραφέων τοῦ Ε'. π.χ. αἰῶνος, τοῦτο δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ νεωτέρων συγγραφέων. Ἀλλὰ τοῦτο φυσικὰ οὐδὲν δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀπόδειξις περὶ τοῦ ἐθνισμοῦ τῶν Ἡπειρωτῶν.

Καὶ οἱ Πάμφυλοι ἐθεωροῦντο ὡς βάρβαροι, ὁ Ἀριανὸς ἀλλοιὰ λέγει ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Σίδης ὄμιλον βάρβαρον γλῶσσα, ἀλλ' ἐντούτοις αἱ ἀνταναλώσεις ἐπιγραφῶν ἀποδεικνύουν ὅτι ἡ Παμφυλικὴ γλῶσσα ἦτο Ἑλληνικὴ διάλεκτος ἡ ὁποία βέβαια χυτοπόδες ἀρκετὰ ξενότροπα στὰ Ἀττικὰ αὐτιά.

Ὅστε καὶ ἂν ὁ Θουκυδίδης ὀνομάζει τοὺς Ἡπειρώτας βαρβάρους ἕνεκα τῆς διαλέκτου αὐτῶν, δὲν πρέπει κανένας, νὰ συμπεράνῃ κατ' οὐδένα τρόπον, ὅτι οὗτοι δὲν ὀμιλοῦσαν τὴν Ἑλληνικὴν γλῶσσαν.

Ἄλλαν χαρακτηριστικὰ ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ Θουκυδίδου ἀναφερόμενα περὶ τῶν Ἀμφιλοχίων. Ἡ φυλὴ αὕτη ἔχει καθαρῶς Ἑλληνικὸν ὄνομα, ὁμοίως δὲ Ἑλληνικὰ εἶναι καὶ τὰ ὀνόματα τῆς πρωτεύουσας Ἀργούς καὶ τῶν πόλεων Ἰδομένης καὶ Μητροπόλεως. Περὶ τῶν κατοίκων τῆς πρωτεύουσας ὁ Θουκυδίδης λέγει ρητῶς ὅτι ὀμιλοῦν τὴν Ἑλληνικὴν, διότι ἡ γλῶσσα δὲν εἶχε διδῆναι ἐξέλληνισθ' δι' ἀποίκων ἐξ Ἀμφιλοχίας, ἐνῶ οἱ λοιποὶ Ἀμφιλοχοὶ παρέμειναν βάρβαροι. Ἀλλ' εἶναι δυνατόν νὰ πιστεύσῃ κανεὶς ὁπωσδήποτε, τίς εἰς μὲν τὴν πρωτεύουσαν ὀμιλεῖτο ἡ Ἑλληνικὴ γλῶσσα ἐνῶ αἱ περὶ αὐτῆς πόλεις εἰλον ἄλλην ξένην γλῶσσαν, π.χ. τὴν Ἰλλυρικὴν, ἀφοῦ ὅλες ἦσαν ἠνωμένες εἰς μίαν Κοινότητα μετὰ ἴσα δικαιώματα, χωρὶς νὰ φαίνεται με κανένα τρόπον ἡ ἡγεμονία τῆς πρωτεύουσας ἐπὶ τῶν γύρω πόλεων;

Τὰ πράγματα ἀναμφιβόλως θὰ ἔχουν ὡς ἐξῆς: Εἰς μὲν τὴν πρωτεύουσαν ὀμιλοῦσαν τὴν γλῶσσαν τῶν ἀνιπυγμένων Ἑλλήνων, δηλ. τὴν Κορινθιακὴν διάλεκτον ὅπως εἰς τὴν Ἀμφιλοχίαν, ἐνῶ εἰς τὴν ἄλλην χώραν ὀμιλεῖτο ἡπαλαϊαὶ γλῶσσαι διάλεκτοι. Δηλαδή συνέβαινε καὶ τότε ὅτι καὶ σήμερα. Ἀλλὰ γλῶσσα ἔχουν στὴν Πρωτεύουσα ἄλλη στὴν Ἐπαρχία,

ΜΕΛΕΤΕΣ

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΟΙ ΒΛΑΧΟΙ

Οἱ Ἡπειρῶτες καὶ ὄχι οἱ Ἕλληνες γενικώτερα, κάμουν μεγάλη κατάχρησι τῆς λέξης «βλάχος». Τὴν ἐκστομίζουν ὅχι μόνο ἐννοώντας ἐκείνους τοὺς νομάδες κτηνοτρόφους πού μιλοῦν βλάχικα, τοὺς Ἀρβανιτοβλάχους—γιατί, ὅπως θὰ ἐξηγήσω παρακάτω, αὐτοὶ προπαντὸς δικαιοῦνται αὐτὴ τὴν ὀνομασία—ἀλλὰ καὶ ὅταν θέλουν νὰ πουν γιὰ ὅλους τοὺς πεοβατᾶδες, τοὺς ἀνθρώπους τῆς υπαίθρου πού ἀσχολοῦνται μετὰ τὴν κτηνοτροφία καὶ τὴν γαλακτοκομία, γιὰ ὅλο σχεδὸν τὸν ἀγροτικὸν πληθυσμὸν πού τὸν διακρίνει ἡ ἀμορφωσιά καὶ ἡ ἀγραμματοσύνη, ἀκόμα καὶ ὅταν θέλουν νὰ χαρακτηρίσουν κάποιον ἀπολίτιστον, τραχύν, χωριάτην. Βλάχος, λοιπόν, ὁ Ἀρβανιτοβλάχος, βλάχος ὁ Σαρακατσάνος, βλάχος ὁ κάθε κτηνοτρόφος, βλάχος ὁ κάθε βοσκὸς τοῦ βλαχοχωριοῦ, βλάχος κάθε χωρικός, βλάχος κάθε ἀξέστος καὶ χοντροκόμος στὸ νοῦ ἀνθρώπου! φοβερὴ σύγχυσις.

Θὰ προσπαθῶ νὰ ξεδιαλύνω αὐτὸ τὸ θέμα. Πρῶτον προχωρήσω ὅμως εἰς ἡμετέραν νὰ παρακαλέσω τὸν ἀναγνώστη μου ν' ἀφοπλισθῇ ἀπὸ κάθε προκατάληψιν, ἀπὸ κάθε ἐθνικισμὸ καὶ πατριωτικὸν μένος. Ζοῦμε σὲ μιὰ ἐποχὴ πού δὲν πρέπει πιά νὰ μᾶς ὑπνοτίζουν οἱ δηλη-

Ἀπὸ τὰς διασπορὰς ἐπιγραφῶν βγαίνει ἀσφαλὲς ὅτι τοῦλάχιστον ἀπὸ τοῦ Δ'. π.χ. αἰῶνος ἡ ἑλληνικὴ ἦτο ἡ ἐπίσημος γλῶσσα τοῦ Ἡπειρωτικοῦ ἔθνους, βέβαια ὄχι ἡ ἐγγῶρος διάλεκτος, ἀλλὰ ἡ Κορινθιακὴ, τὴν ὁποῖαν ὀμιλοῦν καὶ εἰς τὴν Ἀμφιλοχίαν, στὴν Λευκάδα καὶ στὴν Κέρκυρα, δηλ. ἡ κοινὴ Δωρική, εἰς τὴν ὁποῖαν ἐισχώρησαν καὶ στοιχεῖα ἐγχαρῶν διαλέκτου.

Ἐτοὶ περὶπου ἔγινε καὶ στὴ Μακεδονία, ὅπου ἐπίσημος γραφομένη γλῶσσα τοῦ Κράτους ἔγινε ἡ Ἀττικὴ διάλεκτος, διότι ἡ ἐγγῶρος διάλεκτος δὲν εἶχε καμμίαν πραγματικὴν ἀνάπτυξιν.

Λοιπὸν Ἡπειρος κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ Πύρρου, ἦτο ἀναμφισβήτητα χώρα ἑλληνική, ἐπειδὴ δὲ αὕτη εἶναι ἀπὸ παντοῦ ἀποκλεισμένη ἀπὸ βουνὰ καὶ ἐπομένως πολὺ δυσπρόσιτη σὲ ξένους ἐπιδρομὰς καὶ ἐπιπορὰς, ἀδυνατεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ ὅτι ἔγινε τότε ἐλληνικὴ χώρα, ἐάν δὲν ἦτ' ἡ ἀνέκαθεν τοιαύτη.

Ὁ Ἡρόδοτος ρητῶς μαρτυρεῖ ὅτι εἰς τὴν Δωδωνὴν ὀμιλεῖτο ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα κατὰ τὸν Ε'. π.χ. αἰῶνα, τοῦτο δ' ἄλλωστε καὶ εἶναι αὐτοφύητον, προκειμένου περὶ τοῦ παναρχαίου ἐθνικοῦ τῶν Ἑλλήνων ἱεροῦ, ἀφοῦ πρὸς τὸν τόπον τοῦτον συνδέεται ἀπ' ἀρχαιοτάτων χρόνων τὸ ὄνομα τῶν Ἑλλήνων.

Ἐστὶ τις ἐλλοπιὴ πολυλήϊος ἡδ' εὐλείμων, ἐνθα δὲ Δωδώνῃ ἐπ' ἐσχάτῃ πεπλόισται λέγει ὁ Ἡρόδοτος. Καὶ ὁ Ὁμήρου ὀμιλεῖ ἡδὲ περὶ τῶν Σελλῶν ἢ Ἑλλῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνιπτόποδες, χαλκίαι εἶναι ἐξετέλεον τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Δαίδαλον ἱεροῦ.

Ὁ Ἡρόδοτος θεωρεῖ τὴν Δωδωνὴν ὡς Θεσπρωτικὴν, ἀρα καὶ τοὺς Θεσπρωτοὺς ὡς Ἕλληνας.

Μεταξὺ Ἡπεύρου καὶ Μακεδονίας οὐδεὶς ἀπολύτως ἐθνογραφικὸς χωρισμὸς δύναται νὰ υπάρξῃ. Ὁ Ἑκαταῖος ὀνομάζει τοὺς κατοικοῦντας τῆς Μακεδονικῆς Ὀρεστίδος ἔθνος Μολοσσοικόν, καὶ ὁ Στράβων ρητῶς μαρτυρεῖ ὅτι δὴλ' ἡ χώρα τῆς βορείου Μακεδονίας μέχρι τῆς ἀπέναντι τῆς Κερκύρας παραλλας τοῦ Ἰονίου πελάγους ἀποτελοῦσε ἕνα ὅσον ἀφορὰ τὴν γλῶσσαν καὶ τὰ ἔθνη.

Ἀφοῦ λοιπὸν οἱ Μακεδόνες ἦσαν Ἕλληνες, ἦσαν καὶ οἱ Ἡπειρώται.

Ἡρασμένοι ἀπὸ τῶν ἐθνικῶν ἐξάψεων. Οἱ πατριωτικοὶ παροξισμοὶ πᾶνε πιά περὶπατο. Ἀπαλλαγμένοι ἀπὸ τέτοια πάθη, μετὰ ψυχραιμία καὶ διορατικότητα πρὸς τὴν ἀντιμετώπιζομεν τὰ ζητήματα πού διὰν ἐξετασθῶν γινώσκω, θίγουν ἴσως τὸν πατριωτισμὸν, τὰ ἔθνη καὶ ἰδεώδη καὶ ὅλο τὸ ὑπεράμμι τῶν λοιπῶν ἀμφιβόλου ποιότητος ἱδανικῶν. Ἐνὰ δὲ ἀπὸ τὰ ζητήματα αὐτὰ εἶναι καὶ τὸ ζήτημα τῶν μειονοτήτων, πού εἶναι ἀλλοτρίωτο καὶ συναφὲς μετὰ τὴν μελέτη τῆς λέξης «βλάχος».

Σ' ὅλα τὰ κράτη ἐδόθηκε πιά τὸ σύνθημα τῆς συγχύσεως καὶ τῆς ἀφομοίωσης τῶν μειονοτήτων μετὰ τὴν πλειονότητα, πού ἀποτελεῖ τὸν σκελετὸ τοῦ ἔθνους. Ὅσοι συμμορφώνονται, καλὰ, οἱ ἄλλοι καταδικάζονται, καταπατοῦνται, ἐξορίζονται. Ἀλλοίμονο σὺς ἀνθρώπους πού ἔκαμαν τὸ μεγάλο ἀμάρτημα νὰ γεννηθῶν σὲ ξένες ἐπικρατεῖες καὶ δὲν μποροῦν νὰ ζήσουν ἐλευθεροὶ εἴτε γιατί δὲν ἔχουν δικὸν τους κράτος, εἴτε γιατί κι' ἂν ἔχουν εἶναι ἀδύνατο, ὄργανο τῶν ἄλλων κρατῶν, κι' αὐτοὶ εἶναι καταδικασμένοι νὰ ζοῦν ὑπόδουλοι.

Ἡ Ἑλλάς καὶ γενικὰ τὰ Βαλκάνια ἔχουν ὑποστῇ πολλὰς ἐπιδρομὰς ἀπὸ ὅλες τὶς φυλὰς πού ζοῦν πάνω στὸ πρόσωπο τῆς γῆς. Ὁ πληθυσμὸς αὐτῆς τῆς χερσονήσου εἶναι μικτός. Ἕλληνες, Βούλγαροι, Ρουμάνοι, Σέρβοι, Μαυροβούνιοι, Βόσνιοι, Κροάτες, Ἀρβανίτες, Ἀρμενίδες, Τούρκοι, Ἑβραῖοι, Βλάχοι, Μακεδόνες, Ἀσσύριοι, Γούρτοι, ὅλες οἱ φυλὲς τοῦ Ἰσραὴλ. Κι' ὅλοι με ἀξιώσεις καὶ βλῆψεις.

Ἡ κατάσταση αὕτη διορθώθηκε κάπως μετὰ τὴν ἐκτετατὴν ὁμαδικὴν μεταναστεύσιν πού ἐγένετο κατὰ κατὰ μετὰ τοὺς διαφόρους πολέμους καὶ κυρίως μετὰ τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν πληθυσμῶν μεταξὺ τῶν Ἑλλάδος, τῆς Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας. Κι' ἔτσι ἔχουμε σήμερα ἕναν κάποιον ὁμοιογενὲς ἑλληνικὸν πληθυσμὸν.

Ὁ ἡπειρωτικὸς λαὸς, εἰδικώτερα, δὲν εἶναι πεντακάθαρος ἑλληνικός. Ἐκτὸς τῶν παραμεθωρίων περιφερειῶν, τῆς Τσαμουριάς, τῶν Φιλιατῶν, τῆς Πάρας, τοῦ Φαναρίου καὶ ἄλλων, ὅπου τὰ ἀρβανίτικα στοιχεῖα εἶναι ἀρκετὰ, ἐκτὸς ἀπ' τοὺς Γούτους καὶ τοὺς Τσιγγάνους, ἔχουμε κι' ἕνα μεγάλο ἀριθμὸν ἀπὸ βλάχους. Θέλω νὰ πῶ γιὰ τὰ βλαχοχώρια πού εἶναι ἀπλωμένα ἕνα γύρω στὸ ἀνατολικὸ Ζαγόρι, στὴ Κόνιτσα, στὸ Μέτροβο καὶ Μαλακάσι—χωρὶς νὰ λογιζώμεν καὶ τὸ βλαχοφῶνον κόμμα τῆς Θεσσαλίας, τῆς Μακεδονίας καὶ τῆς Θράκης πού συνολικὰ ὑπερβαίνει μὴ σὰς φανὴ ὑπερβολὴ—τὶς 800.000.

Στὰ περισσότερα χωριά τῶν Ἡπειρωτικῶν περιφερειῶν πού ἀναφέρω ὄχι μόνο μιλοῦν βλάχικα (κουτσοβλάχικα), ἀλλὰ ὁ κόσμος ἔχει καὶ κάποια ἐθνικὴ του συνείδησι. Καταγεγραμμένοι ὅλους τοὺς αἰῶνες οἱ ἄνθρωποι αὗτοι, παραδέχονται γιὰ φύτρα τοὺς τῆς Ρουμανίας, πού τὰ ἀναγνωρίζουν γιὰ

«παῖδια τῆς ὀρφανῆς τῆς σκορπισμένης ἐδῶ καὶ κεῖ».

Ἀλλ' ὅς τὰ πράγματ' ἀπὸ τὰ πρᾶματ' ἐπὶ τὴν ἱστορικὴν τους σειράν.

Ὅταν ὁ αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης Τραϊανὸς κατέκτησε τὴν Δακίαν (τὴ σημερινὴ Βλαχία), ἔφερε πολλοὺς εὐγενεῖς Ρωμαίους νὰ ἐγκατασταθῶν ἐκεῖ. Ἀπὸ τῆς διασταύρωσιν αὐτῶν μετὰ τοὺς ντόπιους εὐγενεῖς Δακίους ἔγινε μιὰ ἀριστοκρατικὴ, νὰ ποῦμε, τάξις, πού εἶχε τὰ πρότετα στὴν ρουμανικὴ κοινωνία, πού τότε μόλις εἶχε ἀρχίσει νὰ συμμορφώνεται κάπως. Ὅταν δὲ ὑπερῆκε ἀπὸ λίγους αἰῶνες κυθὴναι σὺς καρπεροὺς κάμπους τῆς Ρουμανίας γιὰ λεηλασία καὶ κατάληψιν τὰ ἄγρια στίφη τῶν Οὐγγρων,

τῶν Ἀβάρων καὶ ἄλλων βαρβάρων βορειῶν λαῶν, οἱ εὐγενεῖς ἐκεῖνοι Ρωμαῖοι, μὴ ὑποφέροντες τὰ βάσανα τῶν σκληρῶν κατακτητῶν, πῆραν τὰ κοπάδια τοὺς κι' ἐκτὶ κινήτ' ἐπεριουσίαμποροῦσαν, καὶ κατηγόρησαν νὰ βροῦν προστασία στὰ Βυζαντινὰ σύνορα. Στὴν ἀρχὴ ἐγκατεστάθησαν στὰ ψηλὰ ὄρη τοῦ Αἰμοῦ, ὅπου οἱ Βυζαντινοὶ αὐτοκράτορες τοὺς ὥρισαν σὺν ἀκρίτας, Γρήγορα ὅμως ἐ

Ὁ ἱστορικὸς ἀλευρόμηλος ΚΛΥΦΚΗ μετὰ τὴν
πελώρια συκιά του

Ἡ Κλύφκη εἶναι στὰ Καστανοχώρια ἀνάμεσα
στὰ χωριά Πάτερο — Καλέντζι στὸ ριζὸ τοῦ
ξεροβουνιοῦ καὶ κοντὰ στὸν Ἀραχθό.

Ἡ φωτογραφία δείχνει τὴν πόρτα τοῦ μύλου
ποῦ κάτω της περνάει τὸ νερὸ ἀπ' τὴ φτερωτὴ
τοῦ μύλου καὶ πᾶει στὴ ξακουστὴ νεροτροβιά-
του. Καὶ δυὸ Κατσάνες μετὰ τὸ γαϊδουράκι τους
περιμένουν τᾶλεσμά νὰ πᾶνε στὸ χωριὸ τους

Τὸ Γιοφὸρι τοῦ ποταμοῦ Ἀῶος στὴν Κόνιτσα
Τι καλὸ θὰ μπορούσε νὰ κάμῃ αὐτὸ τὸ ποτάμι
ἀπ' ὅπου περνάει ; Ποῦναι ὅμως τὰ ἔργα γι'
αὐτὸ τὸ καλὸ ;

Μιά ομάδα Δροπολιτῶν,
φωτογραφισμένοι μπροστὰ
στὰ Ἀνάκτορα τῆς Δου-
κίσσης Πλακεντίας (Πεν-
τέλη) κατὰ τὴν προχθεσι-
νὴ ἐκδρομὴ τοῦ Ὁμίλου
τῶν. Περιγραφή τῆς ἐκ-
δρομῆς ἔχουμε σ' ἄλλη
σελίδα μας.

Τ' ὠμορξο χωριὸ τῆς Τσα-
μουργιάς ΦΟΙΝΙΚΙ, ποῦ
περιγραφή του ἔχουμε στὴ
62 σελίδα μας.

Ἡ ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥ-
ΛΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ.

Νὰ κι' ἓνα ἔργο τῶν με-
γάλων Ἡπειρωτῶν Εὐερ-
γετῶν φκιαγμένο στὴν
παραγκωνισμένη πατρίδα
μας.

τῶν Ἑλλήνων λογίων καὶ καλλιτεχνῶν ἀπὸ τοῦ 1453 μέχρι σήμερον.

Η ΣΕΛΙΔΑ ΤΩΝ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥΣ, ΤΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΟΥΣ, Η ΚΙΝΗΣΗ ΤΟΥΣ

ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Παραχωρήσαμε μ' ευχαρίστηση τη σελίδα αυτή στις "Ηπειρωτικές Οργανώσεις". Τὰ Διοικητικά Συμβούλια νὰ μὴ στέλνουν κάθε μήνα ὅτι ἀφορὰ τὶς ὁργανώσεις των (προσκήσεις, ἀποφάσεις, ἀνακοινώσεις κ.λ.π.)

Ἐπίσης ἀρχίζουμε ἀπὸ σήμερα νὰ δημοσιεύουμε σύντομες ἱστορίες τῶν "Ηπειρωτικῶν Οργανώσεων" ποὺ βρίσκονται στὰ ξένα καὶ παρακαλοῦμε τὰ Διοικητικά Συμβούλια νὰ μὴ βοηθήσουν στὸ σκοπὸ αὐτὸ, στέλνοντας μὴ τὴν ἱστορία τῶν "Ἀδελφότητων", Ἐνώσεων κ.λ.π., χωρὶς νὰ ξεχνᾶν νὰ μὴ ἀντιγράφουν καὶ τὸ σχετικὸ ἄρθρο τοῦ Καταστατικοῦ ποὺ λέει τὸ σκοπὸ τῆς ἱδρύσεως των. Μαζὶ μὲ αὐτὰ καὶ φωτογραφία τοῦ χωριοῦ των, ἢ μὴς Συνέλευσης, γλεντιοῦ, ἢ καὶ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τὴν ὁποία δὲ δημοσιεύουμε ἂν μὴς τὸ ἐπιτρέπη ὁ χώρος καὶ τὰ οικονομικά.

Ἀπ' αὐτὲς τίς στήλες δὲ συζητούνται καὶ ἄλλες οἱ γνῶμες τῶν πατριωτῶν μὴς γιὰ τὴν καλλίτερη ὁργάνωση καὶ δράση τῶν ὁργανώσεών μας σὲ τρόπο ποὺ νὰ φέρουν καλλίτερο ἀποτέλεσμα στὸ σκοπὸ μας ποὺ δὲν εἶναι ἄλλος ἀπὸ τὸ καλὸ τοῦ τόπου μας=καλὸ ὄλων μας.

Τὰ Ξεν. Πουλιὰ.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΚΑΤΩ ΡΑΒΕΝΙΩΤΩΝ

Ἡ ἀδελφότης Κάτω-Ραβενιωτῶν ἱδρύθη τὸ 1901 ἐν Πειραιεὶ δόρασα μέχρι τοῦ 1911 διαλυθεῖσα μεθ' ὅλων τῶν λοιπῶν "Ηπειρωτικῶν σωματείων συνεπέα Διηγήσῃ Νομαρχοῦ Ἀττικῆς ἐγερθεῖσης πολιτικῆς παρεξηγήσεως Πύλης καὶ Ἑλλάδος Ἐπανδρόθη τὸ 1925. Τὰ τρία πρῶτα ἔτη διοικήθη ὑπὸ τοῦ ἐνταῦθα δικηγόρου κ. Δ. Βλεσσίδη ὅστις τὸ πρῶτον ἔτος 1926 προσέφερεν ἀρκετὰς ὑπηρεσίας ἀλλὰ τὸ 1928 εὐρέως εἰς κατὰστασιν ἀποσυνθέσεως. Τὸ 1929 ὁμοῦς ἐκλέγεται ὡς πρόεδρος ὁ καὶ σήμερον κ. Κ. Παππᾶς καὶ ὡς γραμματεὺς ὁ κ. Φαραστέλλης.

Τὸ ἔτος αὐτὸ ἡ ἀδελφότης ἀνασυντάσσεται ἔρρα καὶ ἀναγεννᾶται, αἱ πρόσδοι ὑπερβαίνουν τὴν προγενέστεραν συνολικὴν προσπάθειαν τῶν 3 ἔτων, συνανῶντες ὅλους τοὺς Κάτω Ραβενιώτες ἐποδηθῆναι καὶ ἀνὺρσκοντοῖς ἱδρυσεν τμηματὶ ἐν Πάτραις ἀνὺρ ἐκείνους τῆς ἐν τῷ χωρίῳ Κάτω Ρεβένι ἀκατασκευαζομένης Ὑδροδεξαμενῆς ἐνὸς ἐκ τῶν σπουδαίων ἔργων εἰς δολέκληρον τὴν περιφέρειαν Παγωνίου καὶ Κουρηνίου.

Ἀλλὰ, δυστυχῶς, ἤρχισαν εἰς τοὺς κόλπους τῆς νὰ γεννῶνται διχόνοιαι, πείσματα, μὲ κέντρον τὸν δικηγόρον κ. Βλεσσίδην. Ἐπὶ 3-4 ἔτη ἡ ἀδελφότης ταλαιπωρεῖται εἰς ἀλληλοφάγωμα, δικαστικοὶ ἀγῶνες, ἀποτέλεσμα τούτων ἦτο νὰ σταματήσῃ κάθε δράσις πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς καὶ νὰ τεμαχισθοῦν αἱ δυνάμεις τῆς ἱδρυθείσης ὑπὸ τοῦ ἀποσχιθέντος κ. Βλεσσίδη τῆς Ἐνώσεως Κάτω Ραβενιωτῶν. Ἡ ἐξέτασις τῶν αἰτίων τὰ ὁποία ἐπρόκαλεσαν τὴν ἀνωμαλίαν αὐτὴν δὲν εἶναι τοῦ παρόντος.

Ἡ ἀδελφότης Κάτω Ραβενιωτῶν καὶ μετὰ τὴν θάλασαν ταύτην ἐξακολουθεῖ τὴν δράσιν τῆς καὶ δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι καὶ πάλιν θὰ καταλάβῃ τὴν πρώτην ὡς ἄλλοτε θέσιν τῶν "Ηπειρωτικῶν σωματείων" κατὰ τὸ 1934 διοικήθη ὑπὸ τοῦ κ. Ι. Παππᾶ ὅστις παρὰ τὰς ὑπερανθρώπους προσπάθειάς του πρὸς ἐναποποίησιν δὲν κατώρθωσε τίποτε.

Ἀπὸ τοῦ παρελθόντος Μαΐου ἐ. ἔ. ἡ ἀδελφότης περιήλθε καὶ πάλιν εἰς τὰς στίβας χεῖρας τῶν κ. Κ. Παππᾶ-Φαραστέλλης καὶ εὐχόμεθα γαλήνευσιν καὶ πρόδον τῶν Κάτω-Ραβενιωτῶν.

Ο Ρεπόρτερ

ΑΠΟ ΤΟ ΓΛΕΝΤΙ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΚΑΛΩΤΑΣ (ΖΑΓΟΡΙΟΥ)

Στις 2 Ἰουνίου ἔγινε ἐκδρομὴ γλεντιοῦ τῇ θέσῃ τοῦ Ἀγ. Γεωργίου Κιόρου, τῶν μελῶν τῆς ἀδελ. Καλωτᾶς. Ἀξίζει καθεστῆσαι τὴν καλὴν ἀδελφότητα, ξεχωριστὰ στὸ Διοικ. Συμβουλίῳ τῆς γιὰ τὴν χάρις στὰ μέλη εὐχάριστες πατριωτικὲς στιγμὲς καὶ τοὺς ἔδωκε γιὰ μιὰ μέρα τὴν ἐντύπωση ὅτι βρίσκονταν σὲς ἀγαπημένους τόπους τοῦ χωριοῦ των.

Κάτω ἀπὸ τὰ πλατάνια τοῦ Καρρέα στρώθηκε τὸ τραπέζι «ἰλλὰ πατρίδα» καὶ ἀκούσθησαν Ζυγοῖσιες εὐχὲς καὶ παραγῆματα καὶ ὁ ὁριζὸς λόγος τοῦ προέδρου κ. Κ. Βαρνάβα.

Χορεύτηκαν ὅλοι οἱ λεβέντικοι χοροὶ μας, καὶ οἱ γυναικες ξεναζωνάμεναι ὁμορφες σκηνὲς Ζαγορίων γλεντιῶν μετὰ τοὺς σιγανούς, ἀρμονικούς καὶ ἀρτίφικους χορούς των.

Καὶ τὸ βράδυ μ' ἀπόλυτη ἱκανοποίησιν γυρίσαν σὴν Ἀθήνα ἐνὶ εὐλαλησίᾳ βίβραν «τὴν ποταμιά», καὶ ἀπ' ὧν τὶς φρυγὲς καὶ τὰ στόματα μιὰ εὐχὴ ἔβγαλε: Καλὴ πατρίδα.

Συγχίρωμε τὸν ἀκούραστον πρόεδρον τῆς ἀδελφότητος κ. Κ. Βαρνάβαν τὴν ψυχὴν τῆς ἀδελφότητος, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ξεχωριστὰ δὲ τοὺς καλόκαρδους Πατριώτες κ.κ. Φάνην Κουργιόπουλον καὶ Πέτρον Βούρην γιὰ τίς σφροντίδας καὶ τοὺς κόπους αὐτῶν ὁμοῦς δρεῖται ἡ ἐπιτυχία τοῦ γλεντιοῦ.

Ε...

—Τὴν Κυριακὴν 25 τ' Αὐγούστου καλεῖται σύσκεψις τῶν Καταναχωρητῶν γιὰ τὴν ἱδρύσιν τῆς Ἀδελφότητος των. Τὸ μέρος τῆς συσκέψεως καὶ γίνῃ γνωστὸν μετὰ ἀτομικὲς προσλήσεις.

—Στις 21-7-35 γενήκανε ἀρχαιρεσίαι τοῦ Ὀμίλου Δροπολιτῶν, καὶ ἐξελέγησαν: οἱ κ. κ. Δημ. Τσάρας πρόεδρος, Χρ. Σαχίνης γεν. γραμματεὺς, Ν. Μάσιος ταμίας, Β. Βάκος καὶ Βασ. Ζέρης σύμβουλος. Ἐξελεγκτικὴ Ἐπιτροπὴ οἱ κ. κ. Σ. Μάσιος καὶ Β. Παπαμάρκου.

—ΔΙΩΡΘΩΣΗ

Στὰ «Βασανισμένα Νεῖτα» σελ. 62 ἀπὸ τυπογραφικὴ ἀπρόσεξις γενήκανε διάφορα λάθη τὰ ὁποία παραμορφῶνουν ἐντελῶς τὸ νόημα. Ζητᾶμε ἀπὸ τὸν συγγραφέα του νὰ μὴς συγχωρήσει καὶ θὰς καὶ τοὺς ἀναγνώστες μὴς τοὺς ἀποποιῶν καὶ παρακαλοῦμε νὰ προσέξουν τοὺς ἀλλοτρίους κατὰ τὴν διορθώσιν.

Μετὰ τὴν 13 ἀράδα τῆς πρώτης στήλης νὰ προσέξουν μετὰ τὸ, «...δὲν διάβαζε, τὸ βλῆμα τὸ εἶχε γυρισμένο πρὸς τὸ βασιλεῖα...»
Ὁμοίως στὴν 5ῃ ἀράδα τῆς πρώτης στήλης «Μὲς στὸν μεγάλον δρόμον...»
Ἐπίσης μετὰ τὴν 31ῃ ἀράδα τῆς 2ης στήλης «Μήπως δὲν εἶναι ἔτσι; θὰ τὸ δὴς πρᾶκτῶν...»

—Ἡπειρώτες προτιμᾶτε τὸ Φαρμακεῖο τοῦ συμπατριώτη μὴς Β. ΟΙΚΟ. ΟΜΟΥ ὁδὸς Ζήνωνος καὶ Κεραμικοῦ

—Καφενεῖον τὸ «Νικητὸν» ὁδὸς Πειραιῶς καὶ Βουλγαρῆς (γωνία) τοῦ κ. ΔΗΜ. ΤΣΑΡΑ

—ΤΑΒΕΡΝΑ ἢ «ΗΠΕΙΡΟΣ» Ἀδελφῶν Γρίβα, Σωκράτους 22, Ἀθήνα.

ΑΠΟ ΤΗ ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΤΟΥ ΟΜ. ΔΡΟΠΟΛΙΤΩΝ

Ὁ ὁμιλος Δροπολιτῶν ἐξέδραμεν τὴν Κυριακὴν 4/8/35 ὅπως εἶχεν προαναγγελεῖ, εἰς τὴν κατάπευκον «Πεντέλην» καὶ εἶναι ἡ δευτέρα ἐκδρομὴ αὐτῇ ποὺ πραγματοποιεῖ εἰς διάστημα δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς του, τοῦτο μαρτυρεῖ τὴν δράσιν καὶ τὸν ἐνθουσιασμόν των μελῶν τῶν ἁπάντων ἀνέγκωνται μέχρι τώρα εἰς 80.

Ὁ Ἡπειρωτικὸς τύπος καὶ εἰδικότερα τὰ «Ξεν. Πουλιὰ» ἔγραψαν τότε γιὰ τὴν ἰδίαν αἰτίαν καὶ τὴν ἐξολοθίσαν εὐμενέστατα. Ἐμεῖς θὰ προσπαθήσουμε δι' ὀλίγον νὰ ἀναπλήσουμε τοὺς σκοπούς του.

Οἱ Ἡπειρώτες ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ξενητενοῦνται, ἀλλ' ὅσο μακρὰ καὶ ἂν φύγουν δὲν λησμονοῦν τὴν γλυκερὰ πατρίδα των, γι' αὐτὸ ἐκδίδουν τίς ἀνημέριδες, καὶ περιόδικα ἱδρύουν τὰ Σωματεῖα, γιὰ νὰ ἀλλοποιοῦνται ἀναμεταξύ τους καὶ νὰ ἐξαφύκουν γιὰ τὴν πρόδο καὶ τὸ καλὸ τῆς πατρίδος των.

Μ' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἱδρύθη καὶ ὁ Ὀμιλος Δροπολιτῶν.

Ἡ Δροπολις ἢ Γραφικὴ, μετὰ 85 χωριά τῆς, τὸ ὅμοιο αὐτὸ μέρος τῆς Ἀλφειοῦ Ἡπείρου ἦταν ἡ μόνη Ἑταρχία, ποὺ οἱ ξενητεμένοι τῆς ὑστεροῦσαν ἀπὸ ὁργανωτικῆς ἀπώσεως.

Τὴν ἔλλαψεν αὐτὴ ἐσμπλήρωσε τὸν περασμένο Μάη μιὰ ομάδα νοσταλγῶν Δροπολιτῶν, διὰ τῆς ἱδρύσεως τοῦ ψυχαραγωγικοῦ ὁμίλου ὁ «Δρόπος».

Ὁ σκοπὸς τοῦ Ὀμίλου εἶναι ἡ ψυχαραγωγία, αἱ ὁμιλῶντες συγγενεῖς καὶ ἀσκεδάσεις, ἡ ἀλληλεγγύη, ἀλληλοβοήθεια καὶ ἡ πνευματικὴ ἐξύψωσις τῶν μελῶν του διὰ διὰ ἀλλήλων κ.λ.π. αὐτοὶ εἶναι οἱ σκοποὶ ποὺ ἐπιδιώκει, καὶ λόγῳ τοῦ θέματος ἤρχισαν δι-οργανοῦνται αἱ ἐκδρομαὶ πρὸς ἀναμνησιν τῶν μελῶν των ποὺ τὸσον ἀπαράτητῃ εἶναι ὅστερα ἀπ' τὴν καθημερινὴν βιοπάλη.

Κι' εἶσι ἔξω ἡμεῖς καὶ ἐμφάσιμος εἰς τὴν μαγευτικὴν «Πεντέλην» καὶ κατασκευάζομε κατὰ ἀπ' τὰ Πλατάνια καὶ τὰ Πεύκα τοῦ Κέντρου «Βενέτη» ἡμεῖς τοῦτον, ὅπου ἐπιδιώκομε εἰς ἀφ' ὁμοῦ δασκαλείας, κατὰ τὸ μεσημέρι μαζεῖν τὴν ὁμάδα, ὅπου μετὰ ἀπὸ ἕνα καλὸ φαγοπότι ἀρχίσει τὸ τρικοῦστο γλεντι. Τὰ ὁμοῖα Δροπολιτικὰ τραγούδια καὶ χοροὶ καὶ πρὸ πάντων τὸ «Μοῦ» Δροπολιτικὰ ἔκανε ὅλους μὴς νὰ δακρυστοῦμε. Εἶναι ὁ τραγοῦδι ποὺ λέει πολλὰ...

Τὴν ἐκδρομὴν μὴς τὴν τίμησαν πάνω ἀπὸ 70 πατριῶτες ὅπως ὁ κ. Κων/νῖνος Σαρπλᾶς ὁ σοφὸς αὐτὸς Νέστορ τῆς ἀλφειοῦ παροικίας μὴς, ἱατρός καὶ πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Βορειοηπειρωτῶν, ὁ παλαίσμαχος δημοσιογράφος καὶ διευθυντῆς τῆς ἐφημερίδος «Πελαγός» κ. Κ. Σκενδάρας ὁ διευθυντῆς τοῦ «Ἡπειρωτικοῦ Μέλματος» κ. Αθ. Γεωργιάδης, ὁ δικηγόρος κ. Δημ. Ντάγγας ὁ ἀντιπροσωπευτικώτερος τύπος τῆς Δροπολιτικῆς διανοήσεως, ὁ δικηγόρος κ. Χρ. Καρζῆς Γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου Βορειοηπειρωτῶν καὶ ἀκαρπίνης φίλος τῶν Δροπολιτῶν, ὁ ἱατρός κ. Βασ. Χρήστου διασώτης κάθε προσδουτικῆς Ἡπειρωτικῆς κινήσεως, ὁ φοιτητῆς τῆς ἱατρικῆς κ. Λητός, ὁ κ. Καρβέλης μετὰ τῆς κυρίας του, ὁ κ. Μουσοῦρης, τὶς οἰκογένειες τῶν κ. κ. Μιχ. Κασοῦτα καὶ Σαραφκοῦλου, τὶς διδασ. Παπαμάρκου τὸν κ. καὶ κ. Θ. Καραῖσαν κορυφαίον τὸ γκρουπ τῶν Κοσμοβιτοῦν γλεντιοῦ καὶ νιέρετι, τὸν πρόεδρο τοῦ ὁμίλου κ. Α. Τσάραν μετὰ τῆς κυρίας του καὶ τοῦ π. ιδιοῦ των, τὸν κ. Ν. Παπαδόπουλον φοιτητὴν, τὸν γραμματεῖα τοῦ ὁμίλου κ. Χρ. Σαχίνην, τὸν ἀκούραστον ταμῖαν τοῦ ὁμίλου κ. Ν. Μάσιον καὶ πολλοὺς ἄλλους ποὺ λόγῳ τῆς κραινατικῆς δὲν θυμᾶμαι τὰ ὀνόματά τους καὶ ποὺ τοὺς παρακαλῶ νὰ μὴ συγχωρήσουν.

Τὰ «Ξ. Πουλιὰ» προσκλήθηντα δὲν μπόρεσαν νὰ συμμετάσχουν τῆς ἐκδρομῆς διὰ λόγους ἀνώτερους τῆς ἑαυτῶν θέλησεως.

ΑΠ' ΤΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ

ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΑ

ΚΙ' ΑΠ' ΤΑ ΞΕΝΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΓΛΕΝΤΙ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΑΓΙΟΚΟΣΜΙΤΩΝ (ΚΑΞΙΟΙ)

Στις 2 τοῦ Ἰουνίου ἔγινε σὴν Ἀγία Παρασκευὴ γλεντιὸς τῆς ἀδελφότητος Ἀγιοκοσμιτῶν Παγωνίου.

Παρευρέθησαν σ' αὐτὸ περὶ τοὺς 80 χωριοῖ καὶ ξενοχωριοῖ.
Μετὰ δὲ μιὰ ἀνέμοσφαιρα γεμάτη «Ἡπειρο στρώθηκε σὴν 1 μ. μ. τὸ τραπέζι» ὅστερα ἀπὸ τὸ γεῖμα, μίλητος ὁ πρόεδρος τῆς Ἀδελφότητος κ. Π. Κιτωροῦνης ποὺ εὐχαρίστησε τοὺς προσελθόντας, εἰπὶα μίλητος ὁ κ. Βιρλίδης ποὺ δρὸς Ἐνώσεως Κάτω Ραβενιωτῶν, ὁ κ. Κ. Β. τῶς, ποὺ δρὸς Ἀγίους Δουλιῶν, ὁ κ. Κ. Βελίης ποὺ δρὸς Ἀγίους Σταυροῦ, ὁ κ. Σταυροῦ Π. ἑρτῆς ἀντιπροσώπου Ἀδελ. Δελβινακίου, ὁ κ. Χ. Αὐλῆρης ἱατρός, ὁ κ. Χρήστου πρόεδρος Λεοκατῶν Κονίτης. Καὶ σὺ τὸ τέλος τοῦ καθενὸς τὰ βολιὰ πέσαν καὶ ἀπὸ ἐκείνους «γομῆται».

Ὅλοι τοὺς τόνισαν τὴ σημασία τῆς ὁργάνου, σὴς τῶν Ἡπειρωτῶν καὶ εἰδικότερα τῆς ὁμοπολίτης Παγωνίου ποὺ εἶναι καὶ ὡς γλεντιὸς καὶ γι' αὐτὸ ὅπως εἶπεν καὶ ὁ ἀντιπρόεδρος τῶν Ἀδελφότητων Βροασιωτῶν κ. Σ. Μακρυγιάννης καὶ ποὺ σὺ τὸ τέλος τοῦ λόγου του χειροκρότησε ἡ ἐνθουσιασμοῦ ὅλη ἡ μάζα τῶν Πατριωτῶν, ὁ κ. Αἰδῶς ποιητῆς μὴς εἶπεν κάμποσα ὁμοῖα λόγια.

Ὁ κ. Παπαχαρίτων μὴς λέει πὺς οἱ ξενητενοὶ ἦσαν καὶ ποὺ ἄνταν τὴ Φιλίᾳ Ἐταίρῃ εἶσι καὶ οἱ ξενητεμένοι Ἡπειρώτες πρέπει νὰ πρωτοστατήσουν σὲν ἐκπολιτισμῷ τῆς Ἡπείρου.

Ἀντιπρόεδρος τῶν περιοδικῶν μὴς χειροκρότησε τὴν Ἡπειρωτικὴν συντροφίαν καὶ ἀνέλασε τὸ σκοπὸ τὸν περιοδικὸν μὴς, ποὺ δὲν εἶναι ἄλλος, πορὶ νὰ βοηθήσῃ καὶ αὐτὸ ὅσο μπορεῖ σὲν ἐξήντημα τῆς Ἡπείρου.

Καὶ ποὺ ὅλοι μὴς ἀξίωσαν νὰ μιλήσῃ καὶ μιὰ Ἡπειρώτισσα κ. ὁ λαγρός ἔπεος σὴν Ἀδελ. Ρίτα Κιτωροῦνη ποὺ εἶπεν πέντε λόγια καὶ καλὰ: Τὸ ἄλλο νὰ ποὺ ἐγὼ, παρὰ ὅτι εἶπατε νὰ γίνων ἔργα.

Τοὺς λόγους ἔλαλσε ὁ ταμίας τῆς Ἀδελφότητος Ἀγιοκοσμιτῶν κ. Φώτης Κιτωροῦνης μετὰ τὸν Σύνθημα: Ζήτω τὸ ἐξήντημα τῆς Ἡπείρου, ποὺ σὺ ἀνομιᾶ τὸν σὺντα ὁ τόπος ἀπ' τὰ χειροκροτήματα, καὶ ἡ ὥρα 4 ἀρχίαν τὰ πογωνία καὶ πᾶν ἀντίερα.

Νὰ καὶ ἕνα παραῖτημα καλῆς δουλειᾶς, 40 σελῖνα εἶναι ἡ Καζιὸς καὶ πούλκε 1.500 Λαχεῖα δεκάδραμα. Αὐτὸ θὰ πῇ δόση. Μαζέψτε τους.

Φ. καὶ Π.

τὰ ἀντιπροσώπων εἰς ὅμοιο ὁ ὑποφαινόμενος σὲν ἰλιχνεῖν των φίλος.

Αἱ ἐντυπώσεις των ἐκδρομῶν ὤλησαν ἀπὸ κάθε ἀπομνημονεύματι. Θεσμὰ συγκαταστήματα ὀφείλονται σὲν Διοικητικὸν Συμβούλιον τὸ ὁποῖο καθὼς μαθαίνομεν πρόκειται σὲ λίγες μέρες νὰ ἀναγγεῖλῃ καὶ τὴν τρίτη ἐκδρομὴν, ποὺ θὰ συγκεντρώσῃ χωρὶ ἄλλο πρὸς ὁμοῖα πρὸς ἀνὰ μὴν καὶ ἀναδείξῃ τὸν Ὀμιλὸν ἐν ἑνὶ καλῷ Σωματεῖο καὶ πρὸς γιὰ τὸ παλμὸς του εἶναι Ἡπειρωτικὸς, ὁ οὐθὺς τῶν Ἡπειρωτικῶν, τὸ λιστεῖν του Πανηπειρωτῶν.

Δημήτριος Σχοτινιώτης

ΣΠΥΡΟΣ ΤΖΟΜΑΚΑΣ

Χρυσόχοος ἐξ Ἰωαννίνων

Αργυρὰ χειροτεχνήματα.

Ἑλληνικὴς Λαϊκῆς Τέχνης Κοσμήματα Τέχνης ἐπὶ χεδίων Ἡπειρωτικῶν.

Περικλέους 13

—Ὅλοι τὰ ταῖγάρα σας ἀπὸ τὸ περὶ πτερο τοῦ συμπατριώτη μὴς ΚΩΣΤΑ ΜΑΝΟΥ ποὺ εἶναι ὅδε ἀπὸ τὸ Καφενεῖο «Παράδεισος» καὶ ἀπέναντι σὲν Σπυλῶντιον. Ἐκεῖ πούληνται καὶ περασμένα φύλλα τῶν «Ξεν. Πουλιῶν».

Μαθαίνουμε ὅτι:

—Καλαμπόκι δὲν ὑπάρχει σὴν ἀγορὰ τῶν Γιαννίνων καὶ ἂν ὑπάρχει ποὺθεν εἶναι πικρὸ, χαλασμένο, καὶ εἶσι ἀναγκάζονται οἱ χωριάτες ν' ἀγοράζουν πιτουράτῳ πρὸς 9 δρ. τὴν ὀκά καὶ μετ' αὐτὴν κοστίζει 11 δρ.

—Ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Πέργας κ. Α. Μπάγκας ζήτησε ἐπειγόντως ἀπὸ τὴν Νομαρχία Πρεβέζης νὰ σταλῇ καλαμπόκι γιὰ τὴν πείνα καὶ τὴν ἐξαθλίωσιν τῆς Τασμευργιάς.

—Σὲ καμιά 60ριά χωριά παρουσιάστηκε ἀρρώστεια στὰ γιδοπρόβατα καὶ ἐπειδὴ δὲν ἔβρεξε τὴν ἀνοιξὴ ἔαπλωθη καὶ πάρα πολλὴ ἐπίσης φανερώθηκε καὶ μιὰ ἄλλη ἀρρώστεια στὰ ἄλογα ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ παρουσιάζεται σὴν Ἡπείρῳ, νοσταλγία τῆς λένης, ἡ ὁποία εἶναι σοβαρὰ καὶ δὲν ὑπάρχει φάρμακο νὰ προλαμβάνεται.

—Ὁ Σύλλογος Καταναχωρητῶν, ποὺ εἶναι σὲ Γιάννενα, ὑπέβαλε ὑπόμνημα σὲν Γενικὴν Διοίκησιν σὲν ὁποῖο ζητᾶ νὰ σταλεῖν οἱ ἀρμόδιοι εἰδικὸ δένδρον κόμο στὰ Καταναχωρία νὰ μελετήσῃ προσεχτικὰ τοὺς δρούς γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς δένδροκομίας ὡς καὶ σποτροφίας, ἀμπελοφυλίας, μελισσοκομίας κ.λ.π., μιὰ ποὺ ἡ νῆς των δὲν εἶναι κατὰλληλη γιὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς κυρίως γεωργικῆς παραγωγῆς. Ἐπίσης ζήτησε νὰ σταλεῖν εἰδικὸ ὑδραυλικὸ γιὰ νὰ μελετήσῃ κατὰ πόσον θὰ ἦταν δυνατό νὰ ποτιστεῖ ἡ πεδιάδα Καλεντζίου—Πλέσις ποὺ εἶναι πάνω ἀπὸ 1000 στρέμματα, νὰ ἀνοίχθουν καταβόθρες σὲν χωρίο, πηγὰ καὶ νὰ γλυτώσουν τὰ χωράφια των ἀπὸ τὴς πλημμύρας. Ἐπίσης ζήτησε οἰκονομικὲς ἐυκολίες τῶν δουλευτῶν γιὰ ν' ἀναπτύξουν τὴς γεωργικῆς των δουλειᾶς καὶ ἄλλα καὶ δρόμους.

Σ. Ε. Π. Νὰ ἰδοῦμε τώρα οἱ ἀρμόδιοι τί θὰ κάουν; Τάχα δὲ ξέρουμε...

—Ἡ Ἰσραηλιτικὴ Δέσχη τῶν Γιαννίνων ἔκανε τὸν περασμένο μῆνα θρησκευτικὸ καὶ φιλολογικὸ μνημόσυνο τοῦ Ποιητῆ Γιοσέφ Ἐλιγιὰ τιμῶντας τὴ μνήμην ἐκείνου ποὺ στὰ ζῶντα του τόσες πίκρες τὸν πότισε.

—Τὶς περασμένες σὲν χωρίῳ Ἀγία τῆς Πάργας ἔγινε τασκωμὸς μετὰ τῶν χωριανῶν καὶ τῆς ἀστυνομικῆς δύναμης ἐξ αἰτίας τῆς «διαβροχῆς» τῶν ἐλαϊοδένδρων σὲν τρόπο ποὺ ἀναγκάσαν τὴν ἀστυνομικὴν δύναμιν νὰ φύγῃ ἀπ' τὸ χωρίο τους.

—Τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον ἐργάστηκε καλὰ φέτος, ὅπως καὶ πέρους. Ἐφίκασε δρόμους καὶ καλτερίμια, ἀπεφάσισαν μετὰ προσδοκίᾳ ἐργασία νὰ φέρουν νερὸ ἀπὸ τὰ Τρία Πηλῖδια.

—Ὁ σύλλογος Γεωργ. Νεολαία ἐμβόλιασε γιὰ πρώτη χρονιά φέτος, ἄγρια δένδρα καὶ ζητᾶ τὴν ἐνίσχυσιν ὧν τῶν χωριανῶν. Ὁ κ. Αθ. Σαμαρᾶς ἔστειλε σὲν Γεωργικὴ Νεολ. γιὰ ἐνίσχυσιν 1.000 δρχ.

—Ἐπίσης ἡ κ. Ἀλεξάνδρα Φωτιάδου 4.000 δρχ. σὲν Ἀν. Θανάση εἰς μνήμην τοῦ ἀνδρός τῆς.

Ἡλ. Κ.

Γιὰ τοὺς συνδρομητὰς μὴς τοῦ

Ἀνταποκρίσεις

Περιγραφές

ΕΛΕΥΘΕΡΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ ΓΙΑ

ΤΑ ΧΩ

ΤΟ "ΦΟΙΝΙΚΙ,"

ΒΑΣΑΝΙΣΜΕΝΑ ΝΕΙΑΤΑ

(Ἡ ἑΝΑΣ ΠΑΡΑΞΕΝΟΣ ΝΕΟΣ)

ΧΑΡΙΣΜΕΝΟ ΣΤΟ ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Δὲν εἶμαι λογοτέχνης, οὔτε φιλοδοξῶ νὰ γίνω τέτοιος, τίς λίγες γραμμὲς αὐτὲς ποὺ γράφω δὲν τίς γράφω νὰ δείξω πὼς ἔχω πνεῦμα καὶ νὰ τίς παραγεμίσω ἐξυπνάδες, ἀπλῶς διηγέμαι τὴν χθεσινὴ μουμέρα μὲ τὴν παραξενιὰ της.

Τὸ ἐπαγγελμὰ μου μ' ἔφερε στὰ προάστεια τῶν Ἀθηνῶν χθὲς τὸ δειλινὸ γύριζα στὸ Χαλάνδρι ἀπὸ ἑνα μονοπάτι ποὺ περνοῦσε ἀνάμεσα σ' ἑνα δάσος, μέσα σ' αὐτὸ ἀντάμωσα ἕναν νέο ἀκουμπισμένον σ' ἕναν βράχο, στὸ χέρι του κρατοῦσε ἑνα βιβλίον μὰ δὲν διάβαζε, τὸ βασίλειον τοῦ ἥλιου, τὰ σύννεφα στὴ δύση ἄφριναν τὸ χρυσαφένιο χρῶμα τους καὶ γίνονταν κόκκινα, μερικὰ ἀπ' αὐτὰ εἶχαν περάσει ἀπ' αὐτὸ καὶ εἶχαν πάρει χρῶμα μαῦρ καὶ γκριζό.

Ἦθελα νὰ ξεκουρασθῶ, πλησίασα τὸν νέο ποὺ ἦτο ἀποροφημένος ἀπ' τὴν ἀλλαγὴ αὐτῆς τῶν χρωμάτων τὸν χαϊρέτησα καὶ καθήσασα δίπλα του.

—Τὶ ὁμορφα ποὺ εἶναι μοῦ εἶπε.

—Ἀμα τὰ δεῖ κανεὶς μὲ μάτι καλλιτέχνη δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ὁμορφα ἀπήνησας.

—Ἰσως κ' ἄσχημα.

—Αὐτὸ δὲν ἀποκλείεται, ἡ ὁμορφα ἡ ἄσχημα γιὰ Σὰς, γιὰ μένα ὅμως εἶναι ἄσχημα αὐτὰ ποὺ Σεῖς τώρα βλέπετε ἀντίθετα, γιατί μαγεύτηκαν πολλὰ καὶ φοβόμην μὴν βρῆξαι αὐτοῖς κ' ἔχω ἀρκετὲς δουλιές ἔξω.

—Δὲν σὰς καταλαμβάνω ποιτὲς ἐσὰς τοὺς ἄλλους.

—Οὐ· εἰς ἐσὰς. Τί διαβάζετε τὸν ρῶτησα.

—Νὰ τὴν ἱστορία τῆς τέχνης.

—Δὲν ἔχω ἰδέα ἀπ' αὐτὰ, μὰ δὲν μοῦ λές τί καυκαλιβάνετε διαβάζοντας τέτοια;

—Χρὶ! Διαβάζω καὶ νιώθωμε τὸ εἶδος τοῦ παιγνιδίου τῆς ζωῆς ποὺ εἰμεθ'.

Σήμερα διαβίωσα πολλὰ καὶ τώρα νιώθω τὴν ψυχὴ μου ἀδιανή καὶ μ' ἔναν πόνον δονιμάτο. Ἐχω δυὸ μέρη ποὺ ἔφυγα ἀπ' τὴν Ἀθῆνα ζητώντας λίγη ἡσυχία μὰ θέλω νὰ φύγω ἐντελῶς, ζητῶ τὸ γαλήνεμα τῆς ψυχῆς μου στὴν μοναξιά καὶ στὴν τέχνη ποτισμένη ἀπ' τὸ αἶμα τῆς καρδιάς μου.

Μετ' ἐν τὸν δρόμῳ τῆς ζωῆς δὲν εἶναι ἡ ζωὴ μου παρὰ ἕνα βῆμα, γι' αὐτὸ θέλω νὰ τὸ περάσω μόνος· μου μακρυνὰ ἀπ' τὸ θόρυβον καὶ τὸ βοῦρλιασμα γιὰ τοῦτο τῶν ἄλλων.

—Νομίζω πὼς δὲν εἶναι εἰσι, ἡ κοινωνία εἶναι καλὴ καὶ πάντοτε διορθώνεται ὅταν ζοῖς σ' αὐτῇ.

—Ἀς τὸ παραδεχθῶ, ἐν μέρει τὸ παραδέχομαι πὼς διορθώνεται, μὰ νὰ σὰς πῶ εἰλικρινὰ τί παραδέχομαι; Νὰ τί: μὲ σὰς παραδεχόμεθα ὅτι μὴν δείχνει τὸ δόλο. Ὅλα αὐτὰ δὲν τὰ θέλω γιατί δὲν θὰ βρεθῶ καὶ πολλὴ στὴν ἀνάγκη νὰ διορθῶθω ὅπως θέλουν. Ὁ κάθε ἀνθρώπος ἔχει ἕναν ξεχωριστὸ κόσμον μέσα του, καὶ ἐγὼ εἶμαι ἕνα ξεχωριστὸ ἄτομον μὲ

δικό μου κόσμον καὶ θέλω νὰ τὸν διατηρήσω καὶ ὄχι νὰ τὸν χαλάσω ὅπως τὸν θέλει ὁ τυχόν.

—Ἐχω κόσμον ὁμορφο στὴ ψυχὴ μου κύριε, ἐνῶ σεῖς ποὺ θὰ μὲ διορθώσῃς δὲν ἔχετε.

—Ὁ ἄνθρωπος γεννιήθηκε γιὰ ν' αἰσθάνεται τὴν ἀνθρώπινη καὶ ὅχι δένδρου καὶ πέτρας τοῦ εἶναι.

—Γιὰ σένα μάλιστα γιὰ μένα ὅμως ὄχι, εἶναι ποτικμώτερον νὰ βλέπω κούτσουρα παρὰ ν' ἀντικρίζω τὰ μάτια μιᾶς ἀλεπούς, τὸν ἄλλον ποὺ περνᾷ δίπλα σου περήφανα μ' ἕνα μπουρτζινο στόλισμα στὴ σκούφια του καὶ ἔχει τὴν ἀπαίτησι νὰ στρώσῃ τὴν πλάτη σου γιὰ νὰ περάσῃ.

—Ὅτι εἶ αὐτὸ ἐγώ; καὶ ἀδύνατος.

—Ὅχι περισσότερο ἐγωιστὴς ἀπ' ὅλους σὰς ὅσοι γι' ἀδύνατος τὸ παραδέχομαι γιατί δὲν εἶμαι ὁ λισμένος μὲ τὴν προστυχία, καὶ δὲν θέλω νὰ βλέπω τὸν εὐτυχὸν μου νικημένον ἀπ' αὐτῇ. Σεῖς ποὺ εἰσάσῃς ἵνα τοὶ ἔλατε μαζί μου, σὲ λίγο θὰ μουγκαλιέσαι σὰν ζῶο, θὰ ζήτῃς τὴν κοινωνία καὶ τὴ μπόχα της, θέλεις νὰ τὴν ἀνακατάνεις καὶ νὰ παλεύῃς σ' αὐτῇ, ὑποφέροντας τὴ βρωμιά της γιὰ νὰ φαίνεσαι πὼ εἶσαι δυνατός.

—Γιατί παλεύεις;

—Γιὰ νὰ πειὲς τὸ αἶμα τ' ἄλλωνοῦ γιὰ τὴν ἀλκίαν θὰ στὸ πιῶναι.

—Ναὶ φίλε μου ἔχεις λίγο δίκαιο ἀλλὰ, νὰ ζῇ κανεὶς στὴν μοναξιά πλήττεισ' αὐτῇ καὶ ὑποφέρει περισσότερο, ἐδῶ τοὺλάχιστον βρίσκει τὴν ἀπούτωση τῆς ψυχῆς του στὴν αἰσθητικὴ συγκίνησι, στὸ θέατρο, στὸν κινηματογράφον, στὴ μουσική...

—Συμπάθαμε ἡ θὰ εἶσαι μικρός; ἄνθρωπος ἡ μὰ τὴν ἀλήθεια γελοῖσαι, πλανήσαι.

Ἀνακατεύεις τὴν ψυχὴ σου στὴν κοινωνία τὴν οἰκνὴν σὲ τρομερὴ ἀναρχία καὶ ζητᾷς μετὰ τὸ γαλήνεμα σὲ μιὰ δυνατὴ αἰσθητικὴ συγκίνησι ποὺ σοῦ ἔρχεται ἀπὸ μιὰν ἄλλη ψυχὴ καὶ... χί!... τί ἀδύνατος ποὺ εἰσάσῃ!

Ἐπειδὴ ἐστὶ αἰσθάνεσαι μιὰ ἀνακούφιση μιὰ χαρὰ, νομίζεις πὼς; ἐκεῖνος στὴν μοναξιά του δὲν θὰ τὴ βρῇ; Μὰ πρέπει νὰ ἔξῃς πὼς μιὰ τέτοια φύση τὴν βρίσκει καὶ ἀκόμη προικισμένος νὰ μὴν εἶναι, ὅ· εἶναι ὁ πῦρ ἀπλὸς ἀνθρώπος θὰ τὴν βρῇ εἰς ἄνωτερον ἐπίπεδο ἀπ' τὸ δικό σου· θὰ ζητήσῃ τὸ γαλήνεμα στὸ θεὸ του καὶ γι' αὐτὸ θὰ εἶναι περισσότερο ἄνθρωπος ἀπὸ σὰς.

—Ἀκού κατὶ ποὺ σοῦ ὑποσχέθηκα παραπάνω;

Κάνε ὑπομονὴ δὲν θὰ σὲ κουράσω μὲ θεωρίες οὔτε μὲ ἀκατανόητα λόγια, θὰ σὰς παρουσιάσω ἔξω ὅπως περάσαν, μὲ λίγη ποιήσῃ ποὺ εἰλικρινὰ ζητῶ καὶ αὐτὴ ν' ἀποφύγω ὅσο μπορῶ, μὰ πέρασαν χρόνια καὶ στὴν ψυχὴν μὰς τὸ κάθετι πέφτει μὲ τὸν χρόνον ποιητικὲς μορφές.

(στὸ ἄλλο τὸ τέλος)

Ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ Φιλιᾶτι σὲ μιᾶς ὥρας ἀπόστασι καὶ, στοὺς πρόποδες σχεδὸν τοῦ βουνοῦ «Μαυροστάνη» εἶναι χτισμένο τὸ ὁμορφότερο «ὅπως εἶπαν κ' ἄλλοι» χωριὸ τῆς τσαμουριάς τοῦ Φοινίκι.

Γιομάτο δένδρα, σπῆνια μεγάλα καὶ περιποιημένα ἐξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ, τὸ καθ' ἕνα μὲ τ' ἀπαραίτητα δένδρα του, λεμονιές, πορτοκαλιές, κληματαριές κ.λπ. Ἡ εἰσόδος στὸ χωριὸν ἀπ' τὴν ῥά, πολὺ ῥωμαντική.

Ἐκεῖ στὴ ράχη εἶναι καὶ κάποιος τόπος, ποτισμένος μὲ πολλὰ δάκρυα, τόπος ποὺ ξεχωρίζεται τὰ ξενητεμένα παιδιὰ τοῦ χωριοῦ μὰς, ποὺ εἶναι ὄχι λίγα στὴν πλανεύτρα ξενητεία.

Παχύτερες σκιὲς γέρικων δένδρων ποὺ ἀπὲρ ἀπὸ τὴν ἀνοιξὴ μὲ τὸ γλυκὺ τους κελάρημα σὲ βαστᾷ ὄρες ὀλόκληρες σκιά-βο.

Προχωρώντας λίγο βλέπεις τὴν ἐκκλησίαν μὲ τὰ παμπάλαια 3 δένδρα κατσουλωμένα, καὶ πολλὰ μικρὰ κυπαρίσσια ποὺ φυτῶν τελευταία.

Ἀνεβαίνοντας ἕνα μικρὸ ἀνήφορον φθάσαμε στὴν πλατεῖα τοῦ χωριοῦ ὅπου τὸ ὁμορφο καὶ μεγάλο Σχολεῖον, μὲ τὸν ἀνδρόκονο πλάι του.

Τώρα κατὰ τὰ τελευταῖα χρόνια στὸ χωριὸ μὰς φαίνεται μιὰ μεγάλη καὶ μὲ δρεῖ, προσπαθεῖ γιὰ τὴν πρόοδο, ποὺ δὲν μπορεῖ κανεὶς, παρὰ νὰ τὸ ἀναγνωρίσει, αὐτὸ δὲ, χροσιέται στὴ θέλησι καὶ πρωτοβουλία προοδευτικῶν στοιχείων.

Καὶ ἂς ἀναφέρωμε συγκεκριμένως, πρῶτα τὸ Κοινοτικὸν Συμβούλιον ἀποτελούμενον ἀπὸ τὸν ἐπὶ σεράν ὄλων ἐτῶν ἐκλεγόμενον, δραστήριον καὶ κοινοτικὸν πρῶτο-δρῶν κ. Μ. Θεολογῆν, ὅς καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῶν κοινῶν. Μοινοῦντ' ὁ Προῦπολογισμὸς τῆς κοινότητος ταῦτης εἶναι περιχρόντος χωρὶς νὰ ἔχῃ κανένα πάχυνον, σημαντικὸν ἐξοδον, ἐν τοῖς τοῖς κατὰ τὸν παρελθόντα χρόνον ἐγένοντο δαπάναις της σχεδὸν οἱ μισοὶ δρόμοι τοῦ χωριοῦ καινούργιοι, καὶ, μὲ λίγα λόγια τὸ συμβούλιον τοῦτο μὰς κρύβει γιὰ τὸ μέλλον πολλὰς ἐλπίδας.

Ἐπειτα ἐρχόμενος στὴν ἐκκλησιαστικὴν Ἐπιτροπὴν. Γιὰ τὴν ἐργασίαν καὶ τὴν θέλησιν της εἶναι ἀξία πολλῶν ἐπαινῶν, σὲ ἐνὸς χρόνον διάστημά ἔκαμε πολλὰ σπουδαῖα ἔργα. Τελεία ἀνακατασκευὰς ἐργοστασίου ἐλακοποιτηρίου μὲ τὴν τελευταίαν λέξιν τῆς τέχνης, γεωμικὰ ἐπισκευὰς ὄλων τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἱδρυμάτων, ἀγροπικὸν παρακοινοτήσιον τῶν χωρῶν ὡς πρὸς τὴν καλλιέργειαν καὶ τὰν ἐλαιοδένδρων, περιποιήσεις καὶ διόρθωσεις παρεκκλησιῶν, κάθαρσις φρεάτων, καὶ, πολλὰ ἄλλα, ὅλα δὲ ἐκ τῶν ἐλαχίστων ἐσόδων τῆς ἐκκλησίας, ἐπιμελῶς καὶ τιμίως διαχειριζόμενον.

Ἡ Σχολικὴ Ἐφορεῖα τῆς ὁποίας πρόεδρος ὁ κ. Σπ. Οἰκονόμου παλαιάρχος, ἀγωνιστὴς τοῦ σχολείου καὶ ἡδὴ πολιτικὸς συνταξιούχος (ὡς ἀνώτερος διοικ. υπάλληλος) χάρις εἰς τὴν συνδρομὴν τῶν ξενητεμένων παιδιῶν τοῦ χωριοῦ στὴν Ἀμερικὴ καὶ Πόλη, διεχειρίσθη τὰ ποσὰ τὰ ὅποια εἶχαν τὴν καλοσύνην τὰ παιδιὰ τῆς ξενητείας νὰ στεῖλουν γὰ νὰ ἴδωσιν τὸ χωριὸ τους ὁμορφο, τὸσον κανονικὰ ὥστε εἶναι ἀπίστευτον νὰ παραδεχθῇ κανένας ὅτι τὸ σχολεῖον τοῦ Φοινίκι ἔχει γένει κατακαίνουργον, μὲ νταβάνι, πάτωμα, μὲ θρανία τῆς τελευταίας τέχνης, μὲ χάρτας γεωγραφικὰς καὶ γεωφυσικὰς, μὲ γεωμετρικὰ σχήματα, μὲ ὑδρόγειον σφαῖραν καὶ μὲ ὅλα σχεδὸν τὰ ἀπαιτούμενα σήμερον γιὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ καινούργιου σχολεῖου.

Παράλληλῳ σ' ὅλα τὰ παραπάνω στὸ Φοινίκι ἀπὸ τὸ ἔτος 1928 λειτουργεῖ καὶ φιλοπαιδικὸς Ἀδελφότης «Ἡ Μεταμόρφωσις» μὲ σκοπὸ τὴν ἐπουλωσιν καὶ πληγῶν τῶν πονούντων ἐκείστοις ἀδελφῶν μὰς καντὴν ὑποστήριξιν τῶν ἀφῶρων μελῶν τῆς κοινότητος.

Ὁ ἔχλος τοῦ σημερινοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εὐχόμεθα νὰ ἀναπτυχθῇ περισσότερο, διὰ τὴν διατηρησίνης καὶ τὴν ἐνδυνάμωσιν τοῦ χωριοῦ καὶ ἐν γὰρ ἀποδοτικῇ συνδρομῇ ὄλων ὅσων γεννήθηκαν στὸ ὁμορφο τοῦτο χωριὸ.

ΚΑΘΕ ΗΠΕΙΡΩΤΗ

ΡΙΑ ΜΑΣ

ΤΟ ΑΣΗΜΟΧΩΡΙ (ΛΕΚΑΤΣΙ)

Ἐνα ἀπὸ τὰ μυστηριώδη—ὅπως λέγονται—τῆς ἐπαρχίας Κονίτιος εἶναι καὶ τὸ Λεκατσί. Ἐκεῖ 70 περίπου σπιτία καὶ 300 κάτοικοι κατὰ τὴν στατιστικὴν τοῦ Υ.Ε.Ο.κ. τοῦ 1928. Εἶναι χτισμέ ο ἀνάμεσα σὲ δυὸ δά-χες καὶ σὲ δυὸ λάκκους. Τὰ σπιτία του κοντὰ τὸνα στάλλο καὶ κάτασπρα ἀναγκάζουν νὸν ἐπισκέπτη νὰ τὸ προσέξῃ, ὄχι μοναχὰ ἀπὸ τὸ σχεδὶον του, ὄχι ἀπὸ τοὺς κατακάθα-ρους δόμους του ποῦναι κ' αὐτοὶ στρωμέ-νοι καὶ πάρα πολὺ περιποιημένοι, ἀλλὰ κ' ἀπὸ τὸ σκόλισμα ποὺ τοῦ δίνουν τὰ χωράφια του ποῦναι τριγύρω του, καὶ τὰ πᾶμπολλα καὶ διάφορα καρποφόρα τοῦ δέδρου.

Εἰν' ἀλήθεια ὅτι ὅποιος εἶδε τ' Ἀσημο-μοχώρι τὸ ἐξήλεψε.

Ἄς ἀφήσουμε τώρα τὴν ἐσωτερικὴν του ἐμφάνησιν κ' ἂς ῥίξουμε μιὰ ματιὰ στὸ ἀπε-ραντο κ' ἀνεκίμητο δάσος του μακρὸν ὄχι περισσότερον ἀπὸ δέκα λεπτὰ της ὥρας, κ' ἂν περιεργαστοῦμε αὐτὸ καλὰ, θὰ παρατη-ρήσουμε κατὰ τὴν ἰδιότητά του κ' ἐαρετικὸν σ' αὐτὸ τὸ βουνὸν ἐν συγκρίσει μὲ τὰλλα βου-νὰ τῶν ἄλλων χωρῶν τῆς λάκκας ἐκείνης.

Εἶναι γεμάτο ἀπὸ πεύα, ἑλαιο, δρυῖες, πλατάνια κ' ἄλλα δένδρα ποὺ μιὰ μέρα ἐλ-πίσουμε ἅμα μὰς γίνουν καὶ μὰς οἱ δρόμοι θὰ μπορούμε νὰ ζήσουμε στὸ χωριὸ μὰς, ἐκ μεταλλεύοντας τὸ βουνὸ καὶ δὲν θάμαστε ἀ-ναγκασιόμην νὰ ταξιδεύουμε στὴν Ἀμερικὴ, Ἀφρικὴ καὶ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, νὰ καθά-ραστε 4, 5, 10, 15, 20!!!, χρόνια χωρὶς νὰ νὰ κάνουμε τίποτα καὶ ν' ἐπιστρέψουμε ἀ-γαναχτισμένοι.

Τὸ δάσος αὐτὸ εἶναι πραγματικὰ θαῦμα κ' εἶναι ἄγνωστο στοὺς φυσιοδίφους καὶ στοὺς διαφόρους Τουριστικούς συλλόγους ἐξ αἰτίας ποὺ δὲν ἔχουμε δρόμους.

Ἐπρεκε νὰ πηγαινε ἕνας ζωγράφος νὰ τὸ ζωγραφίσῃ καὶ σὲ μιὰ στήλῃ τῶν «Ξενητε-μένων πουλιῶν» νὰ βλέπατε πραγματικὰ τί εἶ-ναι, γιατί δὲν μ'ῆλυν ὡς πρὸς περιγράφω εἶ-ναι ὁπως θὰ 'βλέπατε σὲ μιὰ εἰκόνα.

Δὲν θάθελα τίποτες ἄλλο νὰ 'βλέπατε παρὰ τὸ περιήρημα «Λεκατσί» ποῦναι σὲ ὕψος περίπου 1400—1500 μ. ποὺ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ διακρίνῃ ἂν εἶναι τεχνικὸ ἢ φυσικὸ. Οἱ πολ-λὲς κ' ὑψηλὲς τοὺς ὀνείες, τὸ δῶνυμον ὅμα-κάκι του ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά, οἱ διαφόροι λο-φίσκοι ποὺ τὸν τριγυρίζουν κ' οἱ κρηταλλέ-ναι ποὺ βρῶσες κάνουν τὸν θαυμαστὴ νὰ βγάλῃ ἀπὸ τὴν ἰδέα κάθε ἄλλης καλλιτεχνικῆς ζωγραφιάς—εἶπω καὶ τοῦ καλλιτέρου Ἰταλοῦ ζωγράφου—κ' εἶμαι πεπεισμένος ὅτι θὰ φύγῃ μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ὅπου; λέμε συνο-δευόμενος κ' ἀπὸ τὴν συμφωνικὴ ὀρχήστρα τῶν πονηλῶν, μὲ τὸ μπάσσο τῆς κοκκουβά-γιας.

Ἀληθινὸ ἀριστούργημα.

Μὰ καὶ τὸ χρυσαφένιο «Γκόλιο» ὅπως λέ-νόντες.

Μὲ τὰ ὀλίγα, τὰ ἐλάχιστα ἐσοδὰ της ἡ ἀδελφότης κατ' ἔτος, ἀγοράζει βιβλία καὶ ὅλα τὰ ἄλλα χρειώδη γιὰ τοὺς ἀπόρους μα-θητὰς, παρέχει ἱατρικὴν συνδρομὴν καὶ φάρμακα εἰς ἀπόρους δωρεάν, καταβάλλει προσπάθειες ὅταν παρίσταται ἀνάγκη εἰσα-γωγῆς ἀπόρων εἰς νοσοκομεῖα ἢ κλινικὰς, γράφουσα, παρακαλοῦσα, ἐπιμένουσα καὶ ἐπιτυχάνουσα, τὸ δὲ σπουδαιότερον τὸ με-γάλο της κατάρθωμα εἶναι ὅτι διατηρεῖ στὴν ἀπομύκησιν αὐτῆς γυναικὰς τῆς παρηγογι-σμένης Τσαμουριάς καὶ Σταθμὸν πρῶτον βοηθειῶν, μὲ φάρμακα, ἐνέσεις διάφορες ἐπιδέσμευσι, γάλας, οἰνοπνεύματα, ἰώδια, αἰ-θέρες καὶ ὅτι εἶναι δυνατόν νὰ φαντασθῇ κανεὶς.

Ὁ ἔχλος τοῦ σημερινοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εὐχόμεθα νὰ ἀναπτυχθῇ περισ-σότερον, διὰ τὴν διατηρησίνης καὶ τὴν ἐν-δυνάμωσιν τοῦ χωριοῦ καὶ ἐν γὰρ ἀποδοτικῇ συνδρομῇ ὄλων ὅσων γεννήθηκαν στὸ ὁμορφο τοῦτο χωριὸ.

Φοινίκι, Ἰούλιος 1935.

Η. Π.

Ἡπείρωτικὲς

Συζητήσεις

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΣΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑ ΜΕΤΣΟΒΟΥ ΠΑΤΡΙΔΑ ΤΟΥ ΑΒΕΡΩΦ

Ἡ περιφέρεια Μετσόβου εἶναι στὸ μέρος π' ἀρχινάει ὁ Ἀραχθὸς μὲ γύρω της τὰ βουνὰ Περιστέρι, Ζυγὸς καὶ Πίν-δος.

Χωριὰ ποὺ τὴν ἀποτελοῦν εἶναι : τὸ Μέτσοβο, Ἀνήλιο, Μηλέα, Ἀνθοχώρι, Βοτονήσιο, Χρυσόβιτσα καὶ μικρὰ Πε-ριστέρι. Οἱ κάτοικοι ἔχουν γὰ δουλειὰ τοὺς τὴ γεωργίαν καὶ κτηνοτροφίαν, μ' ἄλ-λα λόγια τοῦ μικρονοικοκυριοῦ, χωρὶς νὰ μποροῦν ὅμως νὰ ζήσουν καὶ ἔτσι πέρ-νουν τὸ δρόμον γιὰ τὰ ξένα: Ἀθῆνα, Θε-σσαλία καὶ σ' ἄλλα μέρη ὅπου μποροῦν νὰ ζήσουν.

Μεγαλειτέρα ἔλλειψη γιὰ τὴν ἐπαρ-χίαν μὰς εἶναι ἡ συγκοινωνία: Ἐπειτα ἀπὸ τόσα χρόνια κατόρθωσε νὰ φτάσῃ ὁ δρόμος Ἰωαννίνων—Καλαμπάκας ὡς τὴ Χρυσόβιτσα. Τὸ ποῖδ σοδαρὸ ζήτημα ἡ καλλίτερα ζήτημα ζωῆς ἡ θανάτου γιὰ τὴν ἐπαρχίαν μὰς ἡ συγκοινωνία καὶ ὅποιος δὲν ἔχει πᾶει ὡς ἐκεῖ δὲ μπορεῖ νὰ ξαίρει τί ἀξίζει ἡ συγκοινωνία γιὰ μὰς.

Ἡ ἔακουστέ μὰς ἐπαρχία μὲ τίς φυσικὰς της ὁμορφίεες, τὰ κρουσταλλένια της νερά καὶ τὰ πελώρια της πεύκα, ἡ Ἑλβετία τῆς Ἑλλάδος τὴ θὰ μπορούσε νὰ συγκεντρώσει καὶ πᾶν. Κόσμον καὶ κοσμάκι. Πόσο θάχει νὰ ὠφεληθῇ ἡ ἐπαρχία ὅλη, νὰ προσδέψῃ, νὰ ἐκπολι-τιστεῖ, νὰ γίνῃ ἀληθινὸ κέντρο παραθε-ρισμοῦ.

Κρίμας ποὺ ἡ περιφέρεια μὰς μὲ τὸν

γεταί μὲ τὸ χρωματισμὸ ποὺ φέρνει τὸ ποῖ-διαν χτυπήσῃ ὁ ἥλιος στὴν κορυφὴν του, εἶ-ναι κ' αὐτὸ ἄξιον θαυμασμοῦ, τὸ ὅποιο εἶ-ναι ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά μὲ τὸ ὀρυμνικὸ «Βίρ-τρουμπιν» ὅπως τὸ ἔφτιασαν οἱ χωρι-ανοὶ μου τὰ τελευταῖα χρόνια μὲ τίς μεγά-λες προοδευτικὰς προσπάθειες.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά ἀνταμιώνεται μὲ τὰ ὀμορφα τῶν εἰς—εἰς καὶ τὸ «Στεφ» τὸ ὁ-ποῖο συνεχόμενον μετὰ τοῦ «Γερσοῦ» ἀπαι-τεῖ μέρη ποὺ τὴν ὀρεῖα θὰ ἦσαν ἂν μποροῦ-σαν οἱ ξενητεμένοι νὰ πένονταν δυὸ—τρεῖς μῆνες τὸ καλοκαίρι γιὰ νὰ ξεκουράζονται τὸν ἀληθινὸν ὁ αὐτὸ ἔρεθὸ πάντοτε τε-λευταία εἶναι μέρος ποὺ μὲ τίς ὀλοκάθαρες βρῶσες τοῦ ἀναπνεύοντος πεδίου.

Δυστυχῶς ὁ τόπος μὰς δὲν παράγει καὶ τίποτε τὸ περισσότερον ὅπ' ὅτι χρειάζεται μιὰ οἰκονομία καὶ αὐτὰ μὲ μεγάλους κόπους καὶ κ' ἀγώνες.

Σ' αὐτὸ βεβαίως δὲν φταῖνουν οἱ χωρι-νοὶ γιατί ἔπρεπε τὸ κράτος νὰ διαθέσῃ μερι-κὰ ἀπὸ τὰ κονδύλια του γιὰ γεωπόνους νὰ διδάξουν στὸν χωρὶκὸν τὴν συστηματικὴν καλ-λιέργειαν τῆς γῆς.

Οἱ κάτοικοι τοῦ χωριοῦ αὐτοῦ διακρίνον-ται γιὰ τὰ φιλοεθνικὰ αἰσθήματα ποὺ ἔχουν καὶ γιὰ τὸ ὁμοῖον ντυσίμῳ τους.

Τὸ χωριὸ θὰ πρὸ ὀφείμην καὶ μπορεῖ νὰ γίνῃ πρότυπον σ' ὅλα τὰ χωριὰ ἐπ' ὅσων κ' ἡ φύσις τὸ ἐννοῖν δα, τὰ ἐκείστοτε κοι-νοτικὰ συμβούλια ποὺ τὸ διοικῶντες φροντίζουν γιὰ τὸ καλὸ καὶ γιὰ τὸ συμφέρον του, κ' ὅ-ταν ῥέξουν καὶ κατὰ τίς ἐκαμναν τὰ πρῶτα διοικητικὰ συμβούλια.

Γι' αὐτὸ θὰ παρακαλέσω καὶ δ' ἂν στῆλῶν τῶν «Ξενητεμένων πουλιῶν» νὰ ἐν-διαφεροῦμαι γιὰ τὴν πρόδοί του διότι καὶ ἂν κάνουμε θάχουμε ὅλοι μὰς ὡφελῆναι κ' ἔτσι ἴσως ἐμφανίσει τις τυχαῖες μὰς στὴ ξενητεία χωρὶς νὰ κερδίζουμε τίποτα.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Ἀδέρωφ καὶ ἄλλους εὐεργέτες τόσα καὶ τόσα ἔκαμαν γιὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ ὄχι μόνο δὲν ὠφελεῖσθαι ἀπ' αὐτὰ οἱ πα-τριῶτες τους, ἀλλὰ καὶ γιὰ πληρωμὴν τὸ Κράτος